

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2013

Ondřej Brzoň

FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH STUDIÍ

Studijní program: Specializace ve zdravotnictví B 5345

Ondřej Brzoň

Studijní obor: Zdravotnický záchranář 5345R021

**MOTIVACE A VZDĚLÁVÁNÍ STUDENTŮ U STUDIJNÍHO
OBORU ZDRAVOTNICKÝ ZÁCHRANÁŘ S POMOCÍ
METODICKÝCH CVIČENÍ**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: PhDr. Alena Pistulková

PLZEŇ 2013

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně a všechny použité prameny jsem uvedl v seznamu použitých zdrojů.

V Plzni dne 27.3. 2013

vlastnoruční podpis

Děkuji PhDr. Aleně Pistulkové za odborné vedení bakalářské práce a rád bych ocenil obětavou pomoc a podnětné připomínky, které mi během zpracování bakalářské práce poskytovala.

Anotace

Příjmení a jméno: Ondřej Brzoň

Katedra: Katedra záchranářství a technických oborů

Název práce: Motivace a vzdělávání studentů u studijního oboru zdravotnický záchranář s pomocí metodických cvičení

Vedoucí práce: PhDr. Alena Pistulková

Počet stran: číslované 47, nečíslované 16

Počet příloh: 5

Počet titulů použité literatury: 17

Klíčová slova: zdravotnický záchranář – metodická cvičení – případová metoda – Plzeňský pohár záchranářů

Souhrn:

Bakalářská práce řeší problematiku metodických cvičení jako možný způsob motivace a vzdělávání studentů oboru zdravotnický záchranář. Podnět k psaní této práce vznikl ze zkušenosti autora z pořádání metodického cvičení pro studenty oboru zdravotnického záchranáře s názvem Plzeňský pohár záchranářů. Tomuto metodickému cvičení je věnována podstatná část teoretické části práce.

Výzkumná část této práce dokládá dotazníkové šetření mezi studenty oboru zdravotnický záchranář. Ta má za cíl zjistit důležitost, přínos a možnou motivaci studentů, které přinášejí metodická cvičení.

Annotation

Surname and name: Ondřej Brzoň

Department: Department of Paramedical rescue work and Technical Studies

Title of thesis: Motivation and education of paramedic students through methodological exercise

Consultant: PhDr. Alena Pistulková

Number of pages: numbered 47, unnumbered 16

Number of appendices: 5

Number of literature items used: 17

Key words: paramedic – methodic exercise – case method – Plzeňský pohár záchranářů

Summary:

My bachelor thesis focuses on methodological exercise as a possible motivation in Paramedic education. The idea of writing the theses was based on the experience of the author, who organizes methodological exercise for paramedic students. The exercise is called Pilsen Paramedic Cup. Major theoretical part of the theses focuses on this specific exercise.

The part - research is based on a questionnaire among Paramedic students. The goal of the research is to find the importance, added value, benefit and possibility of motivation, which the methodological exercise offers.

OBSAH

1. Profese – zdravotnický záchranář.....	11
1.1 Kompetence zdravotnického záchranáře.....	11
1.2 Získání odborné způsobilosti a možnosti vzdělávání zdravotnického záchranáře	14
1.3 Celoživotní vzdělávání.....	15
2. Studijní program – Specializace ve zdravotnictví – studijní obor zdravotnický záchranář.....	17
3. Motivace	19
3.1 Motivace studentů oboru zdravotnický záchranář.....	19
4. Metodická cvičení	21
4.1 Případové (situační) metody.....	21
4.2 Inscenační metody.....	21
4.3 Počítačové programy.....	22
5. Plzeňský pohár záchranářů	23
5.1 Noční etapa.....	23
5.2 Denní etapa.....	24
5.3 Metodika organizace Plzeňského poháru záchranářů	25
6. Cíle práce.....	27
6.1 Formulace problému	27
6.2 Stanovené hypotézy.....	27
7. Metodika práce a metody výzkumu.....	28
7.1 Vzorek respondentů.....	28
7.2 Metoda výzkumu.....	28
7.3 Dotazník	28
8. Vyhodnocení výzkumu	29
DISKUZE	44
ZÁVĚR	47
LITERATURA A PRAMENY	
SEZNAM ZKRATEK	
SEZNAM TABULEK	
SEZNAM GRAFŮ	
SEZNAM PŘÍLOH	
PŘÍLOHY	

ÚVOD

Metodická cvičení jsou vhodným nástrojem vzdělávání a motivace studentů oboru zdravotnický záchranář. Tato práce se zabývá do jaké míry a jak je možné metodická cvičení využívat ve vzdělávacím procesu studentů zdravotnického záchranáře. Propojení teoretických vědomostí a praktických dovedností je velice náročné. Metodická cvičení bezpochyby napomáhají studentům propojovat vědomosti s dovednostmi. Profese zdravotnického záchranáře je vysoce specializovaný obor a vyžaduje důslednou a kvalitní přípravu budoucích zdravotnických záchranářů. Studenti se mohou během svého studia zúčastnit metodických cvičení, která jsou pořádána složkami IZS, soukromými organizacemi, nebo vzdělávacími institucemi. Katedra záchranářství a technických oborů Fakulty zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni pořádá metodické cvičení s názvem Plzeňský pohár záchranářů a tím zvyšuje odbornou úroveň studentů a zároveň i své studenty motivuje. Protože tento obor nemá na vysokých školách dlouhou tradici, není ani přesně stanovena konkrétní praxe a obsah metodických cvičení. Díky zkušenosti s organizováním a sestavováním programu tohoto typu cvičení, jsem se rozhodl zvolit si právě toto téma. Protože sestavování metodického cvičení je složité a neexistuje odborná literatura, která by popisovala tuto problematiku, zvolil jsem cíle práce, které zjišťují jaký je zájem mezi studenty o metodická cvičení. Cílem je zjistit zda metodická cvičení napomáhají ke vzdělávání studentů, motivují je k práci zdravotnického záchranáře. Dalším cílem této práce je také zjistit zda metodická cvičení seznamují studenty s pracovní náplní zdravotnického záchranáře. Práce je rozdělena na část teoretickou, která je věnována především metodickému cvičení Plzeňský pohár záchranářů. V této části popisují průběh prvního ročníku metodického cvičení a také metodiku její organizace. Další část je výzkumná, kde jsem stanovil 2 cíle a 4 hypotézy. Sestavil jsem dotazníky pro studenty oboru zdravotnický záchranář tak, aby výsledky přispěly novými poznatky k této problematice. Dotazníkové šetření probíhalo, v období leden až březen 2013, na dvou vysokých školách a dvou vyšších odborných školách, kde se obor zdravotnický záchranář vyučuje. Práce obsahuje i přílohy dokládající metodiku organizace metodického cvičení, dotazník, ukázkou počítačového programu – Simulátoru mimořádných událostí a pro bližší ilustraci i fotografie z tohoto cvičení.

Doufám, že tato práce bude přínosná v oblasti vzdělávání studentů zdravotnického záchranáře a tak přispěje ke zkvalitňování studia tohoto oboru. Cílem je, aby metodické

cvičení Plzeňský pohár záchranářů získal stabilní místo ve vzdělávacím procesu a aby takových akcí přibýlo.

1. Profese – zdravotnický záchranář

Povolání zdravotnického záchranáře se klasifikuje jako činnost v rámci specifické ošetrovatelské péče na úseku neodkladné, anesteziologicko-resuscitační péče a akutního příjmu a také se zdravotnický záchranář podílí na neodkladné léčebné a diagnostické péči. [1] K 1. únoru 2013 je počet registrovaných osob v oboru zdravotnický záchranář 2410. [2] Všichni tito lidé pracují ve směnném provozu, musejí být odborně dobře vybaveni, ovládají výkony dle svých kompetencí, jsou fyzicky zdatní, schopní zvládat velkou psychickou zátěž a také jsou schopni pracovat v improvizovaných podmínkách. To vše je vyžadováno v jakoukoli dobu. Z praxe je známo, že spektrum výjezdů netvoří jen urgentní stavy, které by vyžadovali např. kardiopulmonální resuscitaci, oběhovou podporu, zajištění dýchacích cest apod. Velká část výjezdů vyžaduje pouze odebrání anamnézy, měření fyziologických funkcí, zajištění periferního žilního katétru, vypsání záznamu o výjezdu a předání do spádové nemocnice. [3] V tiskové zprávě Zdravotnické záchranné služby hlavního města Prahy, ze dne 31. ledna 2013 se uvádí, že z celkového počtu 126 939 výjezdů bylo ošetřeno 102 665 pacientů. Z toho 84 % výjezdů bylo indikováno pro posádku RZP, která je složena z řidiče ZZS a zdravotnického záchranáře. K zbylým 16 % výjezdů byla vyslána posádka RZP spolu s RLP v setkávacím systému. Setkávací systém je realizován velkou skříňovou sanitou a rychlým osobním vozem se zdravotnickou zástavbou. Z těchto dat plyne, že většinu (až 84 % výjezdů), řeší zdravotnický záchranář sám dle svých kompetencí. Musí být schopen pracovat nejen sám, ale musí být schopen i asistence lékaři. Ertlová a Mucha (2006) ve své publikaci „*Přednemocniční neodkladná péče*“ uvádějí dovednosti, které by si měl zdravotnický záchranář osvojit, jsou to: efektivní (neverbální i verbální) chování, vysoká míra sebekontroly a schopnost vzhledu do dané krizové situace. [4]

1.1 Kompetence zdravotnického záchranáře

Kompetence zdravotnického záchranáře jsou určeny vyhláškou číslo 55/2011 Sb. O činnostech zdravotnických pracovníků a jiných zdravotnických pracovníků. V § 17 se uvádí:

- (1) Zdravotnický záchranář vykonává činnosti podle § 3 odst. 1 a dále bez odborného dohledu a bez indikace poskytuje v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci

anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu specifickou ošetrovatelskou péčí. Při tom zejména může

- a. monitorovat a hodnotit vitální funkce včetně snímání elektrokardiografického záznamu, průběžného sledování a hodnocení poruch rytmu, vyšetření a monitorování pulzním oxymetrem,
- b. zahajovat a provádět kardiopulmonální resuscitaci s použitím ručních křísicích vaků, včetně defibrilace srdce elektrickým výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu,
- c. zajišťovat periferní žilní vstup, aplikovat krystaloidní roztoky a provádět nitrožilní aplikaci roztoků glukózy u pacienta s ověřenou hypoglykemií,
- d. provádět orientační laboratorní vyšetření určená pro urgentní medicínu a orientačně je posuzovat,
- e. obsluhovat a udržovat vybavení všech kategorií dopravních prostředků, řídit pozemní dopravní prostředky, a to i v obtížných podmínkách jízdy s využitím výstražných zvukových a světelných zařízení,
- f. provádět první ošetření ran, včetně zástavy krvácení,
- g. zajišťovat nebo provádět bezpečné vyproštění, polohování, imobilizaci, transport pacientů a zajišťovat bezpečnost pacientů během transportu,
- h. vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při řešení následků hromadných neštěstí v rámci integrovaného záchranného systému,
- i. zajišťovat v případě potřeby péči o tělo zemřelého,
- j. přijímat, kontrolovat a ukládat léčivé přípravky, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dostatečnou zásobu,
- k. přijímat, kontrolovat a ukládat zdravotnické prostředky a prádlo, manipulovat s nimi a zajišťovat jejich dezinfekci a sterilizaci a jejich dostatečnou zásobu
- m. provádět neodkladné výkony v rámci probíhajícího porodu
- n. přijímat, evidovat a vyhodnocovat tísňové výzvy z hlediska závažnosti zdravotního stavu pacienta a podle stupně naléhavosti, zabezpečovat odpovídající způsob jejich řešení za použití telekomunikační a sdělovací techniky,
- o. provádět telefonní instruktáž k poskytování první pomoci a poskytovat další potřebné rady za použití vhodného psychologického přístupu

(2) Zdravotnický záchranář v rámci přednemocniční neodkladné péče, včetně letecké záchranné služby, a dále v rámci anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu může bez odborného dohledu na základě indikace lékaře vykonávat činnosti při poskytování diagnostické a léčebné péče. Přitom zejména může:

- a. zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami, zavádět a udržovat inhalační kyslíkovou terapii, zajišťovat přístrojovou ventilaci s parametry určenými lékařem, pečovat o dýchací cesty pacientů i při umělé plicní ventilaci
- b. podávat léčivé přípravky, včetně krevních derivátů
- c. asistovat při zahájení aplikace transfuzních přípravků a ošetřovat pacienta v průběhu aplikace a ukončovat ji
- d. provádět katetrizaci močového měchýře dospělých a dívek nad 10 let
- e. odebírat biologický materiál na vyšetření,
- f. asistovat při porodu a provádět první ošetření novorozence,
- g. zajišťovat intraoseální vstup.

Dále se v osmé hlavě vyhlášky popisuje zdravotnický záchranář se specializovanou způsobilostí § 108 a § 109:

Operátor zdravotnického operačního střediska

Zdravotnický záchranář po získání specializované způsobilosti vykonává činnosti podle § 17.

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu

Zdravotnický záchranář pro urgentní medicínu vykonává činnosti podle § 17 a § 54 písm. a) a dále poskytuje specifickou ošetrovatelskou péči a neodkladnou diagnosticko-léčebnou péči na úseku neodkladné péče, anesteziologicko-resuscitační péče a v rámci akutního příjmu. Přitom zejména může:

- a) bez odborného dohledu a bez indikace lékaře
 1. zajišťovat dýchací cesty dostupnými pomůckami u pacienta staršího 10 let při provádění kardiopulmonální resuscitaci
 2. zahájit a provádět kardiopulmonální resuscitaci pomocí použití přístrojů k automatické srdeční masáži, včetně defibrilace srdce elektrickým

výbojem po provedení záznamu elektrokardiogramu, a podání léčiv pro resuscitaci bezprostředně nezbytných

3. odebírat biologický materiál na vyšetření,
4. zavádět a udržovat kyslíkovou terapii,
5. zajišťovat intraoseální vstup,
6. zajišťovat stálou připravenost pracoviště, včetně funkčnosti speciální přístrojové techniky a materiálního vybavení; sledovat a analyzovat údaje na speciální přístrojové technice, rozpoznávat technické komplikace a řešit je
7. Provádět zdravotnickou část záchranných a likvidačních prací při mimořádných událostech v součinnosti s velitelem zásahu

b) bez odborného dohledu na základě indikace lékaře

1. provádět měření a analýzu fyziologických funkcí pomocí přístrojové techniky, včetně využití invazivních metod
2. provádět externí kardiostimulaci
3. provádět tracheobronchiální laváže pacientů s tracheální intubací
4. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta při vědomí
5. zavádět gastrickou sondu a provádět výplach žaludku u pacienta staršího 10 let v bezvědomí se zajištěnými dýchacími cestami
6. provádět extubaci tracheální kanyly. [5]

1.2 Získání odborné způsobilosti a možnosti vzdělávání zdravotnického záchranáře

Odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického záchranáře je možné získat několika způsoby. Jedná se o absolvování střední zdravotnické školy, která tento obor vyučovala v letech 1998 až 2003. Tito absolventi, ale museli pracovat pod odborným dohledem po dobu tří let. V současnosti je nejčastěji získávána odborná způsobilost v bakalářském studijním oboru na vysokých školách a na vyšších zdravotnických školách v oboru diplomovaný zdravotnický záchranář, u obou typů studia se jedná se o tříleté studium, zakončené státní závěrečnou zkouškou na vysoké škole a absolutoriem na vyšší odborné škole. Další forma vzdělávání zdravotnických pracovníků je specializační vzdělávání. Pro zdravotnické záchranáře je dostupný zatím pouze jeden obor Urgentní medicína s označením odbornosti specialistů – Zdravotnický záchranář pro urgentní

medicínu. Tyto specializační obory jsou vymezeny nařízením vlády. Zdravotnický záchranář po absolvování tohoto specializačního vzdělávání získává nové kompetence, které jsou uvedeny výše v § 109 vyhlášky č. 55/2011. [1,6]

1.3 Celoživotní vzdělávání

Zdravotničtí záchranáři si během své profesní praxe dále rozšiřují vědomosti, dovednosti v souladu s nejnovějšími vědeckými poznatky, to znamená, celoživotně se vzdělávají. Formy celoživotního vzdělávání jsou uvedeny ve sbírce zákonů č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních) v § 54 odst. 1:

- a) specializační vzdělávání navazující na získanou odbornou způsobilost k výkonu povolání zdravotnického pracovníka,
- b) certifikované kurzy,
- c) inovační kurzy,
- d) odborné stáže v akreditovaných zařízeních,
- e) účast na školicích akcích, odborných konferencích, kongresech nebo sympoziích,
- f) publikační, pedagogická a vědecko-výzkumná činnost, kromě činnosti, která je předmětem výkonu povolání na základě pracovního poměru nebo obdobného pracovního vztahu, nebo
- g) samostatné studium odborné literatury.

Zdravotnický pracovník získává kredity z výše uvedených forem celoživotního vzdělávání. Získávání kreditů je vázáno na vydání a prodlužování osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Pro přihlášení k atestační zkoušce je také nutné získání stanoveného počtu kreditů. [1,7]

1.4 Kreditní systém

Hlavním cílem kreditního systému je účinná regulace zdravotnických povolání a tím je zabezpečena i ochrana veřejnosti. Kreditní systém je závislý na celoživotním vzdělávání zdravotnických povolání a tím je zajištěn neustálý rozvoj zdravotnického personálu a jejich dovedností, znalostí, kvalitní ošetrovatelské a jiné péče. Každý absolvent vyšších odborných škol zdravotnických a vysokých škol se studijním programem nelékařských zdravotnických povolání má možnost se registrovat do Registru zdravotnických pracovníků způsobilých k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, který je dán zákonem č. 96/2004 Sb. Vedení tohoto registru má na starost Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů v Brně. Držitelé osvědčení mohou užívat označení registrovaný/á a tak pacienti, klienti poznají, kdo o ně pečuje a ošetřuje je. Pokud je zdravotnický pracovník již registrovaný a pouze prodlužuje registraci, musí předložit kredity získané ze vzdělávacích akcí, které odpovídají celoživotnímu vzdělávání. Z období 10 let předkládá minimálně 40 kreditů. Dále musí doložit dosavadní zdravotnickou praxi, která je potvrzena zaměstnavatelem. Tato praxe je také z období posledních 10 let. Výše uvedené informace se týkají povolání zdravotnického záchranáře, jehož zaměstnavatel je zřizovatel ZZS a zaměstnanec během své praxe nepřerušil činnost. [1,7]

2. Studijní program – Specializace ve zdravotnictví – studijní obor zdravotnický záchranář

Studenti, oboru zdravotnický záchranář na Fakultě zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni, absolvují standardně 3 roky studia, v prezenční formě, studijní program – 5345R021 Specializace ve zdravotnictví. Studenti ukončují studium státní závěrečnou zkouškou a je jim udělen akademický titul Bakalář (Bc). Studijní obor zdravotnický záchranář (ZDZ) je na Fakultě zdravotnických studií ZČU v prezenční formě studia po dobu 6 semestrů. Získání profesní kvalifikace v příslušném oboru je předpokladem získání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Studijní obor je sestaven dle studijních programů zemí Evropské unie a také legislativy České republiky: Zákon o nelékařských zdravotnických povoláních č. 96/2004 Sb., vyhláška č. 39/2005 Sb. a vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků. Absolvováním oboru ZDZ získají studenti kvalifikaci v rámci specifické ošetrovatelské péče na úseku neodkladné, anesteziologicko–resuscitační péče a akutního příjmu, dále zdravotnické záchranář podílí na neodkladné léčbě a diagnostické péči. K získání této kvalifikace je potřeba kvalitní nejen teoretická, ale praktická příprava. Přehled teoretické a praktické výuky je v tabulce č. 1. Teoretická příprava je složena z předmětů dle požadavků vyhlášky č. 39/2005 Sb. Předměty jsou děleny do 3 skupin: A, B a C, kdy předměty ve skupině A jsou povinné, ve skupině B povinně volitelné a v C jsou předměty výběrové. Každý předmět je hodnocen počtem kreditů, které student získá po jeho absolvování. K ukončení studia oboru ZDZ je potřeba získat minimálně 180 kreditů. Některé předměty jsou vyučovány nejen teoreticky ale i prakticky. Jsou to předměty, které mají souvislost s ošetrovatelstvím, chirurgií, vnitřním lékařstvím, pediatrií, neurologií, intenzivní péčí, gynekologií a porodnictvím, psychiatrií včetně zvládnutí agresivního pacienta. Praktická výuka probíhá ve zdravotnických zařízeních, které poskytují neodkladnou péči, akutní příjem, péči u lůžka a také složky integrovaného záchranného systému. Při odborné praxi získávají studenti nejen teoretické a praktické znalosti, ale i samostatnost, zodpovědnost, schopnost komunikace s pacienty a zdravotnickým personálem apod. Celkově odborná praxe poskytuje příležitost k tomu, aby se studenti naučili propojovat kognitivní, psychomotorické a afektivní dovednosti. Základním zázemím pro odbornou praxi a také praktickou výuku je pro obor ZDZ Fakultní nemocnice v Plzni a Zdravotnická záchranná služba Plzeňského kraje. Studenti mají také možnost si zajistit svou individuální odbornou praxi kdekoli na území České republiky. Ve

studijním programu nejsou zahrnuta odborná soustředění. Tato odborná soustředění probíhají na vyšších odborných školách. Jedná se o zimní soustředění pod vedením pracovníků Horské služby ČR, o.p.s. a letní soustředění pod vedením členů Vodní záchranné služby Českého červeného kříže. V zimním kurzu se studenti seznamují se záchranou pacientů v horských podmínkách a také s problematikou lavinového nebezpečí a záchrany postižených z lavin. V letním kurzu si studenti nacvičují záchranu tonoucího z vody apod. S těmito specifickými činnostmi, spadající do technické první pomoci, jsou studenti seznamováni na metodických cvičeních. Výhodou metodických cvičení je možnost nasimulovat vyšší počet modelových situací s technickou první pomocí. Studenti se na metodických cvičeních také učí spolupracovat s dalšími složkami IZS. To je jeden z důvodů proč Katedra záchrannářství a technických oborů FZS ZČU každý rok pořádá metodické cvičení Plzeňský pohár záchrannářů. [8,9,11]

3. Motivace

Slovo motivace pochází z latinského *movere* – hýbat se, pohybovat. Motivací rozumíme také souhrn všech faktorů, které člověka podněcují a regulují jeho chování. Celkově se jedná o soubor faktorů, které jsou vědomé i nevědomé a jsou podnětem chtění a jednání. Bez motivace by neexistovala žádná smysluplná činnost. Pokud člověk vyvíjí jakoukoli aktivitu, je k ní většinou motivován a má tedy důvod ji vykonávat. Holeček, Miňohová a Prunner (2007) ve své publikaci „*Psychologie pro právníky*“ uvádějí, že motivaci lze rozdělit do dvou skupin. Pokud jsme motivováni vnitřními činiteli (pudy, zájmy) jedná se o introtiva a pokud naše pohnutky vycházejí z okolí, říkáme jim incentiva. Do introtiv patří zájmy, emoce, postoje, hodnoty, životní plány, ideály, ale také především potřeby a pudy, které jsou nejsilnější motivační činitelé. Incentiva jsou odměny, tresty, nabídky, prosby, přání, očekávání atd. Vnější motivační činitelé mohou působit i na motivaci vnitřní. To můžeme pozorovat, například v zaměstnání. Vedoucí může pomocí odměn či trestů ovlivnit motivaci podřízeného. Každý jedinec je motivován jiným faktorem. To znamená, že se odlišují i reakce jednotlivců na daný motivační prvek. Kromě pojmu motivace také rozlišujeme pojem motiv, který můžeme chápat jako pohnutku a příčinu jednání. I ten můžeme rozdělit podle určitých kritérií: vnější a vnitřní, vědomé a nevědomé nebo pravé a vznešené, které vidíme především ve společnosti, kdy jedinec skrývá nepřijatelné motivy chování a prezentuje takové, které společnost akceptuje. Motivy a motivace pro lidské konání jsou velmi důležitá, protože dává lidskému konání nebo jednání jasný cíl a směr. I když se názory psychologů v tomto ohledu různí. Z mého pohledu je nejzajímavější přístup psychoanalytické školy, zastoupené rakouským psychoanalytikem Zikmundem Freudem, který vidí jako nejdůležitější motivy lidského chování pudy. Je to zejména pud sexuální a pud smrti (*eros a thanatos*). Tyto pudy ovlivňují veškeré vnitřní prožívání člověka. [12]

3.1 Motivace studentů oboru zdravotnický záchranář

Pokud se studenti středních škol nebo jiní rozhodnou studovat obor zdravotnický záchranář, jsou k tomuto rozhodnutí často něčím motivováni. Často jde o kombinaci jak vnitřních činitelů tak i vnějších. Nejčastější motivací vnitřní je realizování pomoci lidem, kteří onemocněli, či utrpěli úraz. Tato motivace je i hlavním předmětem činnosti zdravotnického záchranáře. Tento činitel by měl být soustavně posilován nejen u profesionálních záchranářů ale i během jejich přípravy – jejich vzdělávání. Podle mého názoru, se ale často vyskytují i motivace jiné. Jedná se také o vnější činitele motivace.

Například to může být očekávání společnosti, že dotyčný bude pomáhat zachraňovat lidské životy. Některé motivace, nejčastěji studentů, nejsou často hlavním předmětem činnosti zdravotnických záchranářů. Motivuje je hlavně představa dobrého pocitu z uniformy, rychlé jízdy, prezentace na veřejnosti, prezentace v médiích a určité moci nad životem pacienta. Tyto aspekty rozhodně patří k profesi zdravotnických záchranářů, ale neměly by být motivací u studentů, protože po uvedení do praxe může dojít ke konfrontaci s odlišnou realitou. A tak často jsou studenti překvapeni, nebo i zklamáni, protože si svou budoucí profesi představovali jinak. Jedním z možných způsobů, kterým je možné předejít takovým zklamáním, jsou metodická cvičení. Studenti si mohou cvičně zkusit – zahrát profesi zdravotnických záchranářů a tak mají možnost odhalit všechny atributy této profese. Často se stane, že studenti přehodnotí svou motivaci k tomuto zaměstnání. Metodická cvičení jsou také vhodná jako možný způsob motivace studentů během jejich vzdělávání. Studenti mají možnost aplikovat teoretické znalosti do praxe a jsou tak motivováni k dalšímu získávání vědomostí a také k celé profesi.

4. Metodická cvičení

Metodická cvičení jsou velice důležitou součástí profese zdravotnického záchranáře nejen během výkonu jeho povolání, ale i během studia. I přesto, že nejsou přímo začleněna do celoživotního vzdělávání, jistě podporují základní smysl celoživotního vzdělávání. Jejich tvorba je založena na didaktických (vyučovacích) metodách. Cvičení často využívají několik didaktických metod. Jsou to případové (situační) metody, inscenační metody, počítačové metody apod. V oboru zdravotnického záchranáře se na metodických cvičeních kombinují všechny výše uvedené metody. Nejčastější formou cvičení a výuky je tzv. modelová situace, která odpovídá kombinaci nejen případové, ale i inscenační metody. V praxi se jedná o situaci, kterou vyučující vybere nejčastěji z kazuistik a s pomocí pomůcek a figurantů ji sehraje. Nevýhodou metodických cvičení je nutnost dobré teoretické připravenosti účastníků. V případě nedostatečné teoretické přípravy je metodické cvičení nevyužité v plné své míře.

4.1 Případové (situační) metody

„Jejich podstata spočívá v řešení problémové učební úlohy na základě konfrontace vědomostí, dovedností, názorů a postojů aktérů. Očekává se, že z nabízených řešení bude vybráno to nejdokonalejší. Vzhledem k tomu, že se nabízí několik řešení, je nezbytné, aby žáci o jejich vhodnosti a výhodách rozhodovali. Učit se rozhodovat je pro žáky přínosem, neboť potřeba správně se rozhodnout v situacích studijních, pracovních i osobních je u každého člověka každodenní záležitostí. Problémové situace vyžadují i mezipředmětovou přístupů, což je další pozitivní vlastnost těchto výukových metod.“ (Kalhous, Obst a kol., 2009, str. 325) [13]

4.2 Inscenační metody

„Spočívají v simulaci stanovených situací, kdy řešení se realizuje formou hraní rolí vzdělávaných žáků. Téma inscenace vyžaduje pochopení podstaty jednotlivými aktéry, prostor pro tvořivé rozvíjení jejich individuálních strategií a dostatečně silnou osobní motivaci. Hraní rolí napomáhá žákům vyjádřit osobní postoje a myšlenky. U této metody je důležité zajistit, aby si žáci dobrovolně mohli zvolit roli, příp. od ní odstoupit nebo si ji vyměnit se spolužákem. Splněním uvedených podmínek dochází u většiny žáků k osobní identifikaci se svou rolí.“ (Kalhous, Obst a kol., 2009, str. 325) [13]

Inscenační metody jsou nejvhodnější didaktickou metodou pro metodická cvičení. Studenti se učí pomocí modelových situací. Jde o simulace nějaké události, v nichž

se kombinuje hraní rolí s řešením problémů [14]. U studentů je tak prověřována jejich schopnost se rychle a správně rozhodnout v rámci kompetencí zdravotnického záchranáře, stejně jak tomu je v běžné profesi zdravotnického záchranáře.

4.3 Počítačové programy

Jedná se o výuku podporovanou počítačem. Možnosti využití počítače jsou: multimediální programy, simulační programy, testovací programy, výukové programy, informační zdroje, videokonference, webové stránky. [15] Zdravotnická záchranná služba hlavního města Prahy vytvořila výukový program s názvem Simulátor mimořádných situací (SMU). Tento interaktivní program umožňuje pomocí fotografií, zvuků a grafických objektů schematicky modelovat různé mimořádné události.

Do programu lze navolit mimořádné události, které již proběhly, a tímto způsobem je možné zpětně analyzovat, zda byl postup správný a případně navrhnout zlepšení. Cílem je naučit a také testovat zdravotnické záchranáře ve zpracovávání mimořádných událostí. Počítačový program prověřuje správné zhodnocení dané události, zvolení správné taktiky, třídění postižených, ošetření všech postižených a následně odsun vhodnými prostředky do zdravotnických zařízení. Počítačová aplikace je doplněna interaktivní tabulí (Activboard) s uhlopříčkou 2,4 m se širokoúhlým formátem 16:9. Ovládání je jednoduché, pomocí speciálního pera. Z mého pohledu je v programu skvěle řešena komunikace při zásahu, kdy pomocí komunikačního okna probíhá virtuální komunikace se zdravotnickým operačním střediskem. Vše je nastaveno v reálných podmínkách Prahy. Samozřejmostí je závěrečné vyhodnocení protokolem, který dokládá celý průběh události – úspěšnost třídění pacientů, výpis komunikace, využití transportních prostředků, vytíženost zdravotnických zařízení apod. [16]

5. Plzeňský pohár záchranářů

Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni pořádá na přelomu dubna a května metodické cvičení pro studenty vysokých škol studijního oboru zdravotnický záchranář. Metodické cvičení nese jméno Plzeňský pohár záchranářů a je koncipováno formou soutěže mezi studenty z různých vysokých škol nejen z České republiky, ale i Slovenské republiky.

V dubnu roku 2012 byla soutěž pořádána poprvé a pořádala ji Katedra záchranářství a technických oborů (KAZ) při příležitosti oslav 20. výročí založení Západočeské univerzity v Plzni. Celá soutěž se odehrávala od pátku 27. dubna do neděle 29. dubna 2012 na Základně Peira v Jesenici u Rakovníka. Pro účastníky byly připraveny odborné přednášky, které měly sdělovat studentům nové informace nejen v oblasti přednemocniční neodkladné péče, ale i například v oblasti integrovaného záchranného systému. Jednalo se o přednášky od zástupců složek IZS, po kterých mohli studenti diskutovat o dané problematice. Po odborných přednáškách následovalo vlastní metodické cvičení, které bylo rozděleno do dvou etap: noční a denní. V obou soutěžních etapách byly obsaženy soutěžní úkoly, které korelovali s běžnou pracovní náplní zdravotnického záchranáře. Soutěžící měli možnost telefonické konzultace s lékařem po telefonu. Na každém stanovišti dostali informaci od zdravotnického operačního střediska. Modelové situace byly sestaveny tak, aby záběr klinických stavů byl co nejpestřejší a tak bylo možno prověřit a případně i naučit novým poznatkům. Stavby pacientů byly nasimulovány a namaskovány tak, aby studenti mohli poznat o jaké onemocnění, či trauma se jedná, což je přednost, kterou poskytují metodická cvičení.

Velkou inspirací při tvorbě jednotlivých modelových situací byla publikace „*Od symptomu k diagnóze v záchrannej službe*“, Bulíková (2010). [17]

5.1 Noční etapa

Nejdříve začala noční etapa, která měla prověřit schopnosti studentů při zvládnání hromadného neštěstí. Situace byla nasimulována v evakuačním stanu, do kterého evakuoval Hasičský záchranný sbor ČR obyvatele ze zaplavené obce. Úkolem bylo vyšetřit všechny osoby ve stanu a ošetřit pacienty, kteří měli zdravotní komplikace. Jednalo se například o pacienta s anamnézou diabetes mellitus II. typu, jehož onemocnění bylo dekompenzované, projevující se hypoglykemií. Dalším pacientem byl muž, který si při přesunu způsobil krvácení z bércového vředu. Ve stanu byla také žena s exacerbací astmatu nebo dívka, u které se rozvinula z celé situace hyperventilace. Práci záchranářům

komplikoval opilý lékař, který radil, co mají dělat. Ostatní evakuovaní byli vystrašení a tak museli záchranáři volit i vhodný přístup a adekvátně komunikovat. Nakonec byla do stanu přivedena hasiči mladá žena, která překotně porodila dítě. Noční etapa začala v 21:00 a skončila v sobotu v 5:00.

5.2 Denní etapa

V sobotu ráno, v 9:00 začala denní etapa, která byla sestavena z 10 stanovišť – 7 stanovišť obsahovaly modelové situace se zdravotnickou tématikou a 3 stanoviště byla s nezdravotnickou tématikou. Tato stanoviště plnila funkci oddechovou a také měla prověřit jiné schopnosti studentů. Úkolem na jednom z těchto tří stanovišť bylo sestavit požární útok ve spolupráci se Sborem dobrovolných hasičů Žihle. Dále soutěžící vyměňovali pneumatiku a nasazovali sněhové řetězy. Na třetím nezdravotnickém stanovišti dokazovali své schopnosti v lanových aktivitách, kdy měli překonat několik lanových překážek. Na stanovištích se zdravotnickou tématikou se vyskytovalo mnoho klinických stavů, typických pro přednemocniční neodkladnou péči. Na stanovišti s názvem Kaple byla nasimulována modelová situace, kdy dělník, trpící diabetem, léčený inzulinem, spadl z 6 metrů a utrpěl vážná poranění PDK a pánve. Správným postupem byla léčba nejen traumatu PDK a pánve, ale i korekce hladiny glukózy v krvi, protože úraz byl způsoben hypoglykemií. Stanoviště s názvem Kopec bylo vytvořeno podle kazuistiky, kterou poskytlo Centrum letecké záchranné služby AČR v Líních. Muž jedoucí na kole ucítil tlak na prsou s nevolností a dušností, která se zlepšila po zastavení, ale po chvíli symptomy progredovaly, proto mu manželka zavolala ZZS. Úkolem soutěžního týmu bylo kvalitně odebrat anamnézu a správně zareagovat na náhlou zástavu oběhu, která u muže později nastala. Další modelová situace se odehrávala na přírodním koupališti. Zde soutěžící dostali informaci, že mladý muž byl udeřen pádlem na loďce a spadl do vody. Při příchodu soutěžní posádky, chlapec ležel na břehu, byl v bezvědomí a měl lapavé dechy. Správným postupem bylo rozpoznání náhlé zástavy oběhu s okamžitým zahájením kardiopulmonální resuscitace dle kompetencí zdravotnického záchranáře. Dalším stanovištěm byla modelová situace s názvem Mrak. Zde se jednalo o intoxikaci oxidem uhelnatým v rekreační chatě. Intoxikována byla rodina spící v chatě. Při postupu záchranářů se kladl důraz na technickou první pomoc s včasným avízem HZS a dodržením bezpečnosti práce. Problematika intoxikací byla také předmětem situace s názvem Supermarket, kde byl muž intoxikovaný tramadolem. Pacient byl v bezvědomí s paroxysmem tonicko-klonických křečí. Hodnocen byl nejen správný postup léčby, ale také zjištění látky, která stav

způsobila a následně určení správného směrování do zdravotnického zařízení. Ve spolupráci s Policií ČR byla nasimulována modelová situace s osobou se sebevražednými úmysly. Hodnocen byl správný přístup k pacientovi, získání času do příjezdu policejního vyjednavče a dodržení bezpečnosti práce. Posledním stanovištěm denní etapy byla situace s názvem Cyklista. Tématem tohoto stanoviště byla anafylaktická reakce po štípnutí hmyzu. Správným postupem byla správná diagnostika klinického stavu pacienta a podání adekvátního léku po telefonické konzultaci s lékařem dle kompetencí zdravotnického záchranáře.

5.3 Metodika organizace Plzeňského poháru záchranářů

Každá akce podobného typu vyžaduje pečlivou přípravu a neobejde se bez týmu organizátorů, kde každý člen pracuje na daném úkolu. V případě I. ročníku soutěže Plzeňský pohár záchranářů byl organizační tým složen s vedoucí z Katedry záchranářství a technických oborů FZS ZČU PhDr. Aleny Pistulkové, odborné asistentky katedry Mgr. Evy Pfefferové, odborného garanta a ředitele Centra letecké záchranné služby Líně plk. MUDr. Michala Marečka a programového organizátora Ondřeje Brzoně. Na organizaci se podíleli i další lidé. Byli to zástupci některých složek IZS, kteří se podíleli na tvorbě programu. Konkrétně se jednalo o Ing. Pavla Musila ředitele územního odboru HZS Plzni a ředitele Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje MUDr. Romana Svitáka. Vzhledem k tomu, že se jednalo o vytvoření prvního ročníku soutěže, bylo nutné vybrat vhodné místo a vhodný termín, aby akce mohla proběhnout bez komplikací. Nutností bylo stanovit pravidla soutěže, která budou dodržovat nejen účastníci, ale i rozhodčí dohromady s figuranty. Obsahem těchto pravidel bylo sestavení jednotných formulářů pro soutěžní stanoviště. Formuláře, které obsahovaly informace pro výjezdovou posádku, soutěžící dostali těsně před řešením modelové situace. Dalším formulářem byl detailní popis modelové situace, podle kterého bylo možné přesně situaci sehrát. Jednalo se o informace pro maskéra, figuranta i rozhodčího. Zde byl uveden i správný postup, jak mají studenti přesně postupovat krok po kroku. Tento postup koreloval s hodnotícím formulářem, kam rozhodčí zapisoval získané body pro celkové hodnocení a zpětnou vazbu soutěžícím. Rozhodčí byli profesionální lékaři a zdravotničtí záchranáři, kteří pracují na ZZS. Cílem hodnocení bylo rozlišit, zda studenti jsou schopni vykonávat jednotlivé odborné úkony přednemocniční neodkladné péče, zda se umějí rychle a správně rozhodnout a zda umí konzultovat výkony, mimo jejich kompetence, po telefonu s lékařem. Vítězné družstvo,

které získalo nejvíce bodů, vyhrálo putovní pohár, který vytvořila umělkyně Klára Zápotocká. Pohár je odlit z transparentní pryskyřice o výšce 30 cm. Tento pohár je jednoznačně unikátní a je určitým symbolem soutěže. Důležité bylo i vytvoření názvu a loga. Název i logo vymyslel Ondřej Brzoň.

Metodické cvičení bylo financováno ze startovného přihlášených týmů a také podpory města Plzně v rámci grantu Plzeň – univerzitní město. Bez technické a personální podpory jednotlivých složek IZS by se akce nemohla uskutečnit. Jedna z nejtěžších příprav tohoto metodického cvičení bylo sestavení noční a denní etapy. Cílem bylo připravit jednotlivé soutěžní úkoly tak, aby soutěžící byli vystaveni co nejvíce odlišným modelovým situacím. Jedině tak mohlo cvičení dobře prověřit co nejvíce vědomostí a dovedností družstev. Důležité bylo i zařazení soutěžních stanovišť, kde předmětem nebyla pouze přednemocniční neodkladná péče, ale i prověření schopnosti se vypořádat s činností, kterou soutěžící nikdy neměli možnost vykonávat. Důraz byl kladen na co nejreálnější ztvárnění jednotlivých klinických stavů. Maskéři, pod vedením profesionálního lektora maskování Českého červeného kříže Václava Straky, připravili a namaskovali figuranty tak, aby soutěžící byli schopni poznat o jaké zranění, či onemocnění jde. Figuranti byli předem poučeni, jak mají modelové situace sehrát a byli to studenti oboru zdravotnický záchranář z nižších ročníků. Studenti si tak mají možnost zkusit roli pacienta a lépe tak pochopit, jak s pacienty komunikovat a šetrně s nimi manipulovat. Celkově metodické cvičení vyžadovalo přípravu dlouhou přibližně 6 měsíců, během kterých probíhaly schůzky s organizátory, tvorba propozic a příprava materiálu.

6. Cíle práce

V této práci jsem si zvolil dva cíle:

1. Zjistit, zda mají studenti o metodická cvičení zájem a zda je motivují.
2. Zjistit, zda metodická cvičení napomáhají ke vzdělávání studentů a k seznámení pracovní náplně zdravotnického záchranáře.

6.1 Formulace problému

Povolání zdravotnického záchranáře je vysoce specializované nejen teoreticky, ale i prakticky a proto jsou metodická cvičení ideálním nástrojem ve vzdělávání budoucích záchranářů. Současně je nejednotná metodika pro metodická cvičení. V České republice jsou metodická cvičení známá a studenti se často zúčastňují. Bohužel není známá literatura, která by specifikovala metodická cvičení pro zdravotnické záchranáře, případně pro studenty tohoto oboru. Jako tvůrce metodického cvičení s názvem Plzeňský pohár záchranářů mohu říci, že tvorba takovéto akce není jednoduchá a bohužel neexistuje jasná metodika, kterou by bylo možné se řídit.

Doufám, že výzkumná část této bakalářské práce přispěje novými poznatky v této problematice.

6.2 Stanovené hypotézy

Pro výzkum této problematiky jsem stanovil níže uvedené hypotézy (dále jen H):

H1: Domnívám se, že více jak 70 % studentů, má zájem o metodická cvičení.

H2: Domnívám se, že více jak 60 % studentů je motivováno pomocí metodických cvičení k práci zdravotnického záchranáře.

H3: Domnívám se, že více jak 60 % studentů vnímá metodická cvičení jako přínos v jejich vzdělávání.

H4: Domnívám se, že více jak 50 % studentů je díky metodickým cvičením seznámeno s pracovní náplní zdravotnického záchranáře.

7. Metodika práce a metody výzkumu

7.1 Vzorek respondentů

Zkoumanou skupinu tvořili studenti studijního programu Specializace ve zdravotnictví oboru zdravotnický záchranář.

7.2 Metoda výzkumu

Výzkum byl prováděn pomocí kvantitativní metody. Jednalo se o anonymní dotazníkové šetření, které probíhalo na několika vysokých školách, kde se vyučuje obor zdravotnický záchranář. Konkrétně šlo o Fakultu zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni, Fakultu biomedicínského inženýrství Českého vysokého učení technického v Praze. Do šetření byly také zapojeny dvě vyšší odborné školy: Střední zdravotnická a Vyšší odborná škola zdravotnická v Plzni a Soukromá vyšší odborná škola zdravotnická MEDEA, s.r.o. v Praze.

Dotazník byl zaměřen na osobní postoje studentů k metodickým cvičením. Otázky byly směřovány k zjištění, zda metodická cvičení pomáhají studentům během jejich vzdělávání doplnit nejen teoretické vědomosti, ale i praktické dovednosti. Jedna z otázek také prověřovala, zda metodická cvičení jsou možným motivačním činitelem k povolání zdravotnického záchranáře.

7.3 Dotazník

Dotazník byl sestaven z 15 otázek. Všechny otázky byly uzavřené. Respondenti měli na výběr z pěti možností: rozhodně ano, spíše ano, nevím, spíše ne a rozhodně ne. Výjimkou byly první tři otázky, které plnili informační funkci. Jednalo se o zjištění pohlaví, typ školy a účasti na metodických cvičeních.

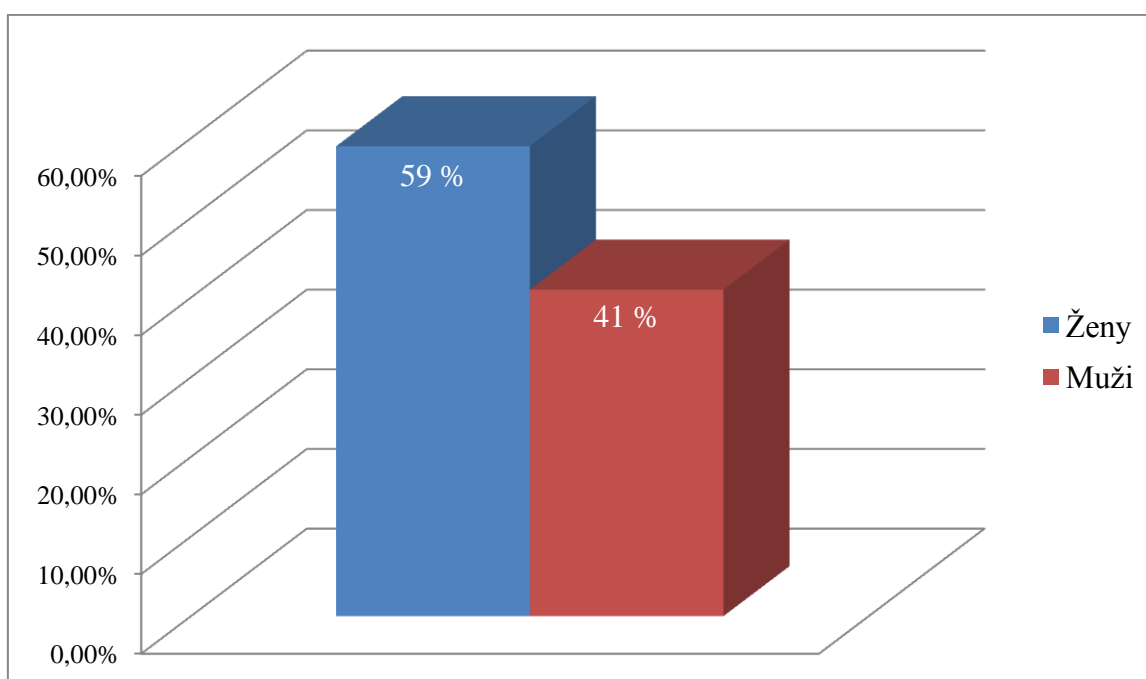
8. Vyhodnocení výzkumu

Otázka č. 1: Vaše pohlaví

Tabulka č. 1 Pohlaví respondentů

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Žena	65	59 %
Muž	45	41 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 1 Pohlaví respondentů

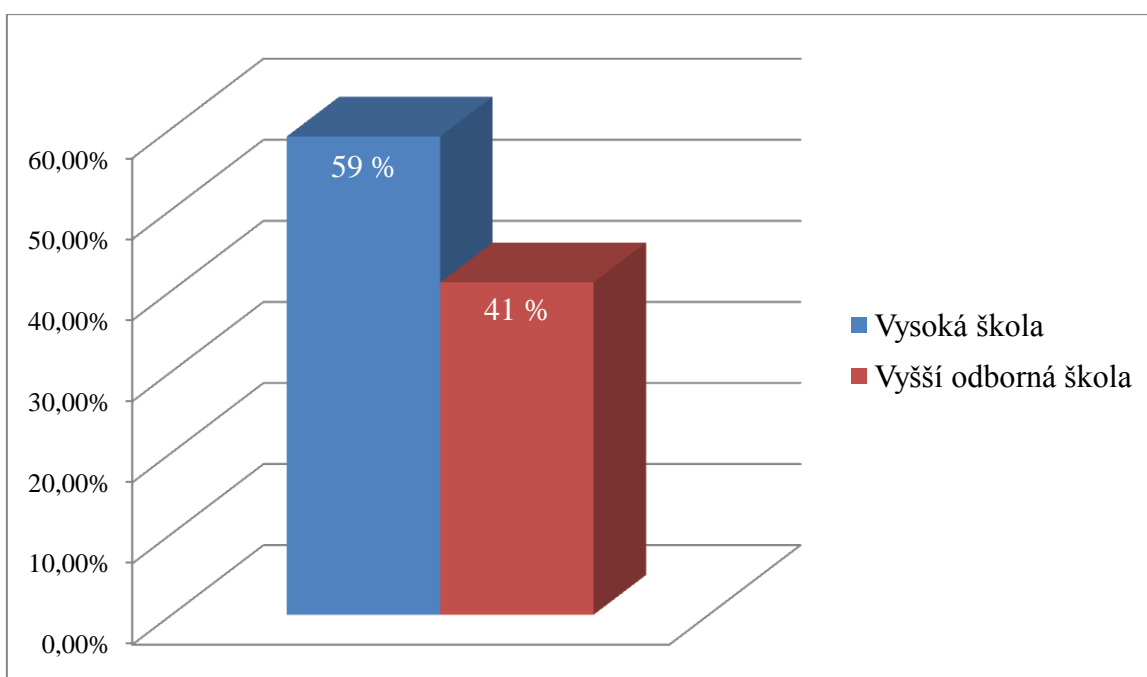
Z dotazu vázaného na pohlaví dotazovaných je patrné, že dotazovaných žen bylo **65**, což je **59 %** z celkového počtu respondentů. Dotazovaných mužů se zúčastnilo **45**, tzn. **41 %**.

Otázka č. 2: Jaký typ školy studujete?

Tabulka č. 2 Typ školy

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Vysoká škola	66	59 %
Vyšší odborná škola	44	41 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 2 Typ školy

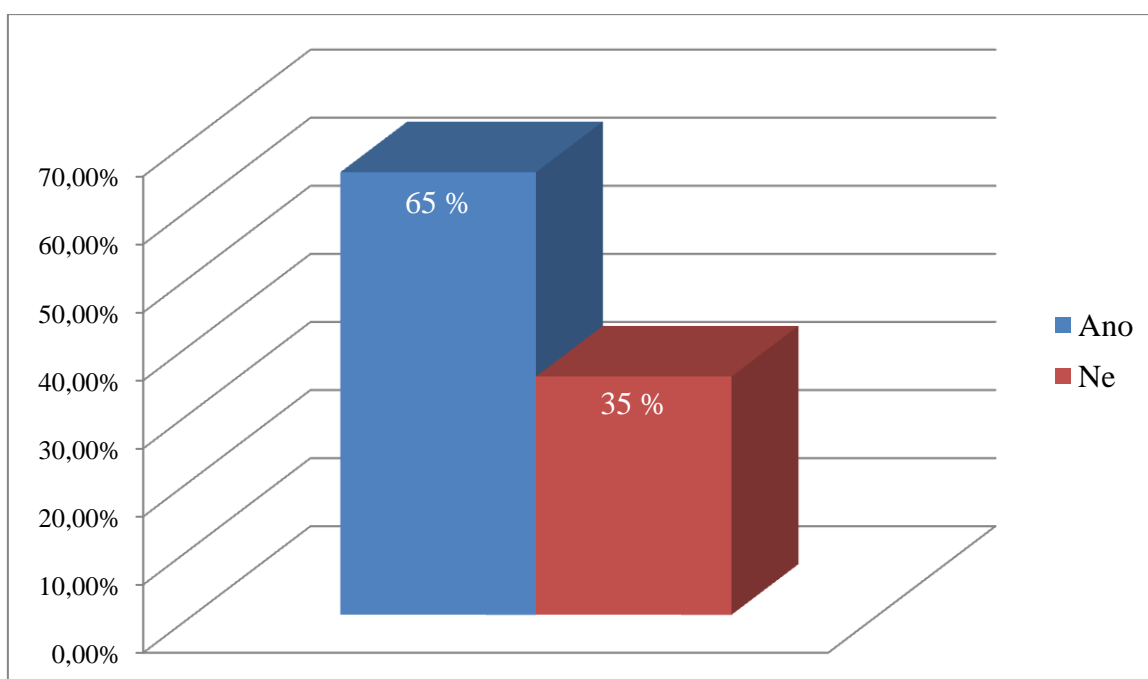
Dotazovaných studentů studujících obor zdravotnického záchranáře na vysoké škole je **66 (59 %)**. Ostatní studenti **44 (41%)**, kteří vyplňovali dotazník, studují obor zdravotnický záchranář na vyšší odborné škole.

Otázka č. 3: Zúčastnil(a) jste se metodického cvičení (cvičení, soutěž apod.)?

Tabulka č. 3 Účast na metodickém cvičení

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Ano	72	65 %
Ne	38	35 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 3 Účast na metodickém cvičení

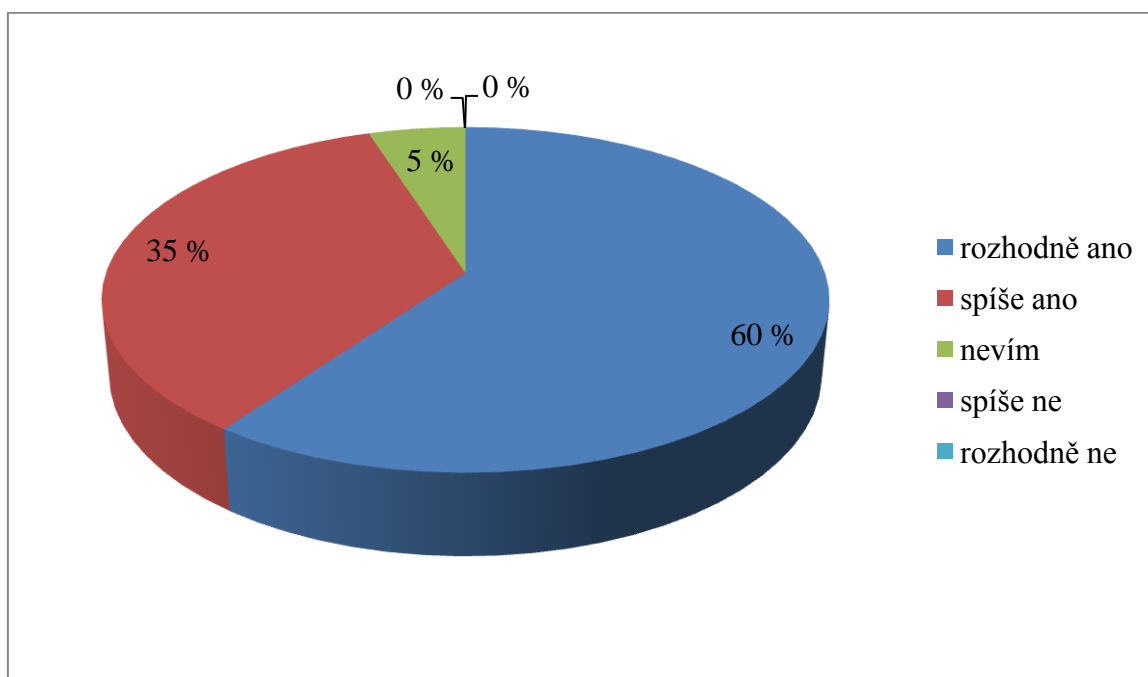
Na otázku dokládající četnost respondentů přítomných na metodických cvičeních v minulosti odpovědělo **72 ano (65 %)**. **38 (35 %)** dotazovaných se metodických cvičení nezúčastnili.

Otázka č. 4: Přikládáte důležitost metodickým cvičením během Vašeho studia?

Tabulka č. 4 Důležitost metodických cvičení

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	66	60 %
Spíše ano	38	35 %
Nevím	6	5 %
Spíše ne	0	0 %
Rozhodně ne	0	0 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 4 Důležitost metodických cvičení

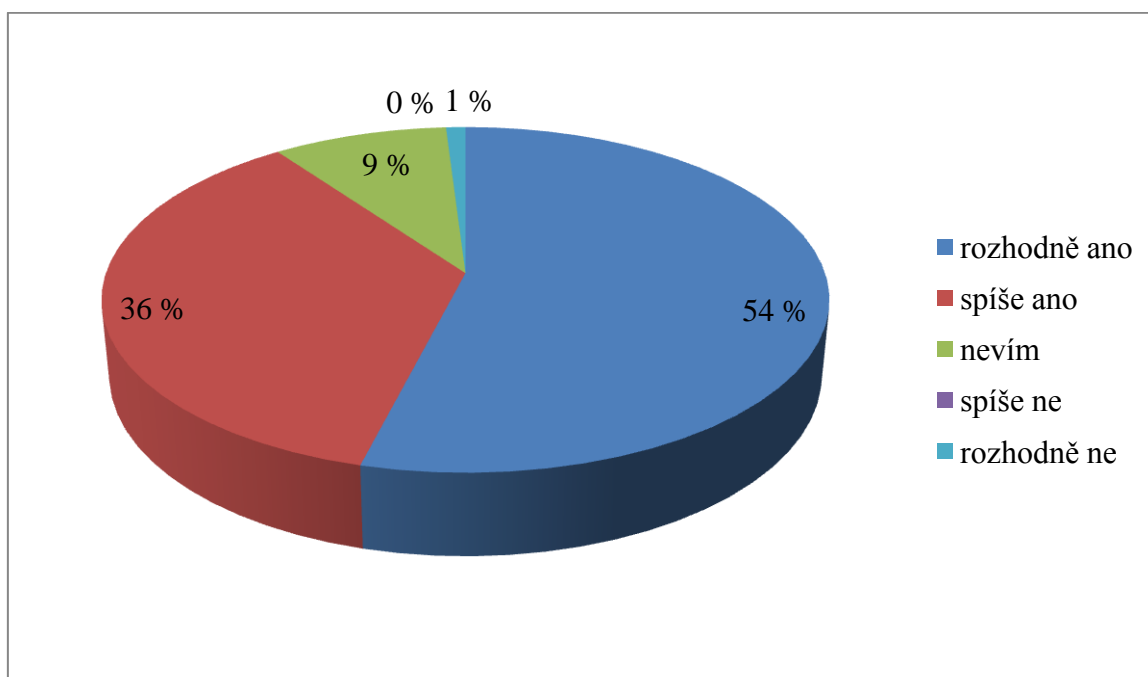
Na otázku, zda studenti považují metodická cvičení jako důležitou součást jejich studia, odpovědělo **66 (60 %)** rozhodně ano, **38 (35 %)** spíše ano. **6 (5 %)** respondentů nedokázalo na otázku odpovědět.

Otázka č. 5: Pomáhají Vám metodická cvičení upevnit teoretické vědomosti?

Tabulka č. 5 Teoretické vědomosti

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	59	54 %
Spíše ano	40	36 %
Nevím	10	9 %
Spíše ne	0	0 %
Rozhodně ne	1	1 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 5 Teoretické vědomosti

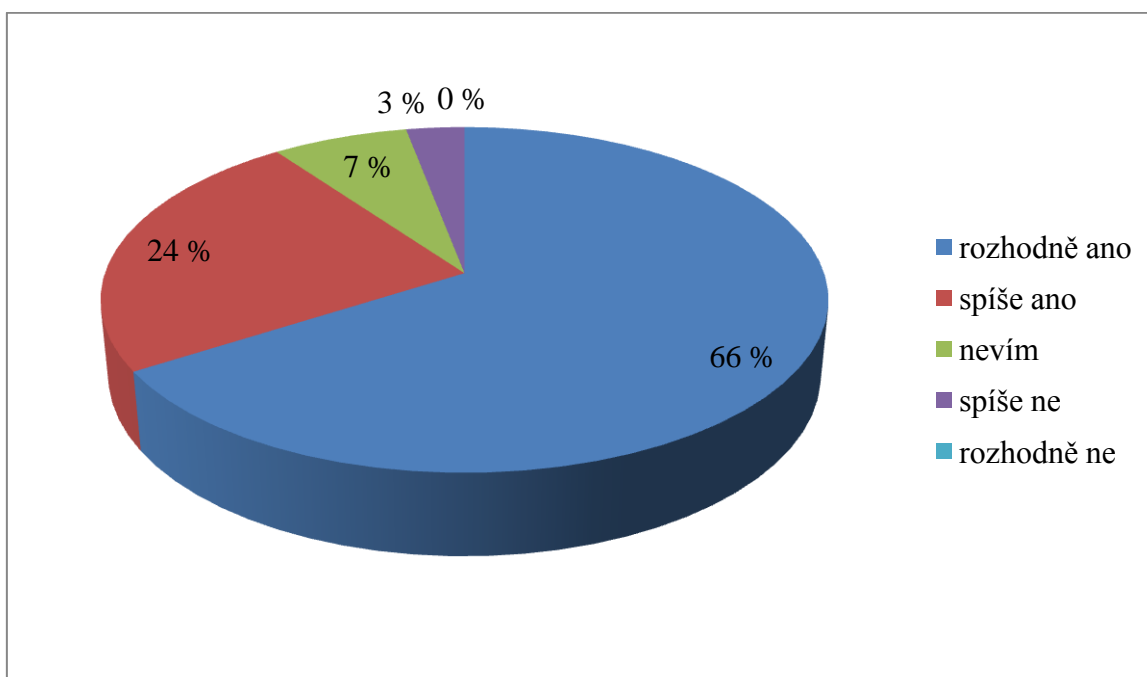
59 (54 %) dotazovaných studentů odpovědělo rozhodně ano na otázku, zda metodická cvičení jim pomáhají upevnit teoretické vědomosti. **40 (36 %)** studentů odpovědělo spíše ano, **10 (9 %)** neví a **1 (1 %)** student odpověděl rozhodně ne.

Otázka č. 6: Pomáhají Vám metodická cvičení upevnit praktické dovednosti?

Tabulka č. 6 Praktické dovednosti

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	73	66 %
Spíše ano	26	24 %
Nevím	8	7 %
Spíše ne	3	3 %
Rozhodně ne	0	0 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 6 Praktické dovednosti

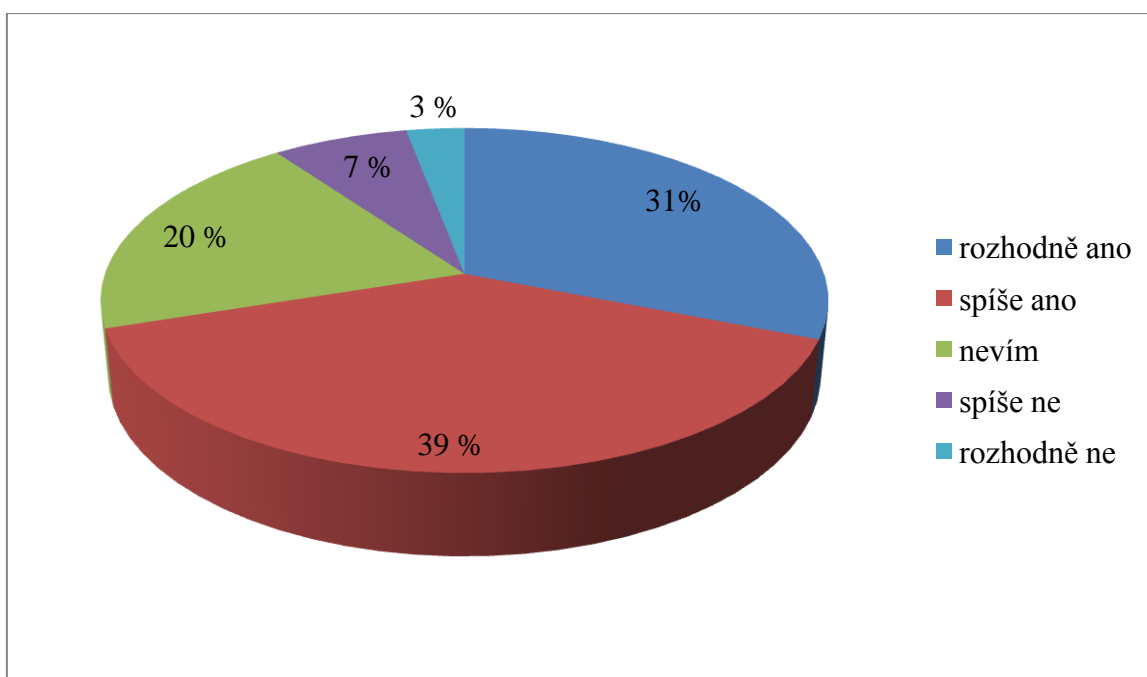
Na otázku, zda metodická cvičení pomáhají upevnit praktické dovednosti, odpovědělo **73 (66 %)** respondentů rozhodně ano, **26 (24 %)** spíše ano, **8 (7 %)** neví a **3 (3 %)** rozhodně ne.

Otázka č. 7: Pomáhají Vám metodická cvičení se seznámit s kompetencemi zdravotnického záchranáře?

Tabulka č. 7 Kompetence zdravotnického záchranáře

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	34	31 %
Spíše ano	43	39 %
Nevím	22	20 %
Spíše ne	8	7 %
Rozhodně ne	3	3 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 7 Kompetence zdravotnického záchranáře

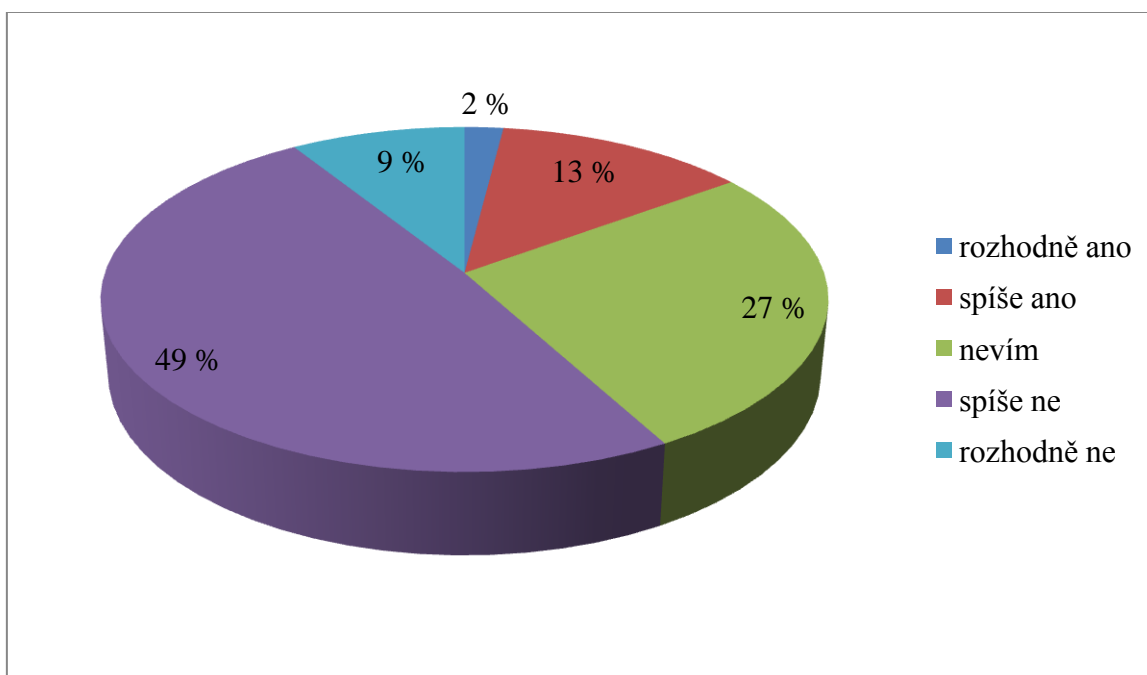
Na otázku, zda metodická cvičení pomáhají studentům se seznámit s kompetencemi zdravotnického záchranáře, odpovědělo **34 (31 %)** rozhodně ano, **43 (39 %)** spíše ano, **22 (20 %)** neví, spíše ne **8 (7 %)** a rozhodně ne **3 (3 %)**.

Otázka č. 8: Jsou metodická cvičení pro Vás psychicky náročná?

Tabulka č. 8 Psychická náročnost metodických cvičení

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	2	2 %
Spíše ano	14	13 %
Nevím	30	27 %
Spíše ne	54	49 %
Rozhodně ne	10	9 %
Celkem	110	100,00 %

Graf č. 8 Psychická náročnost metodických cvičení

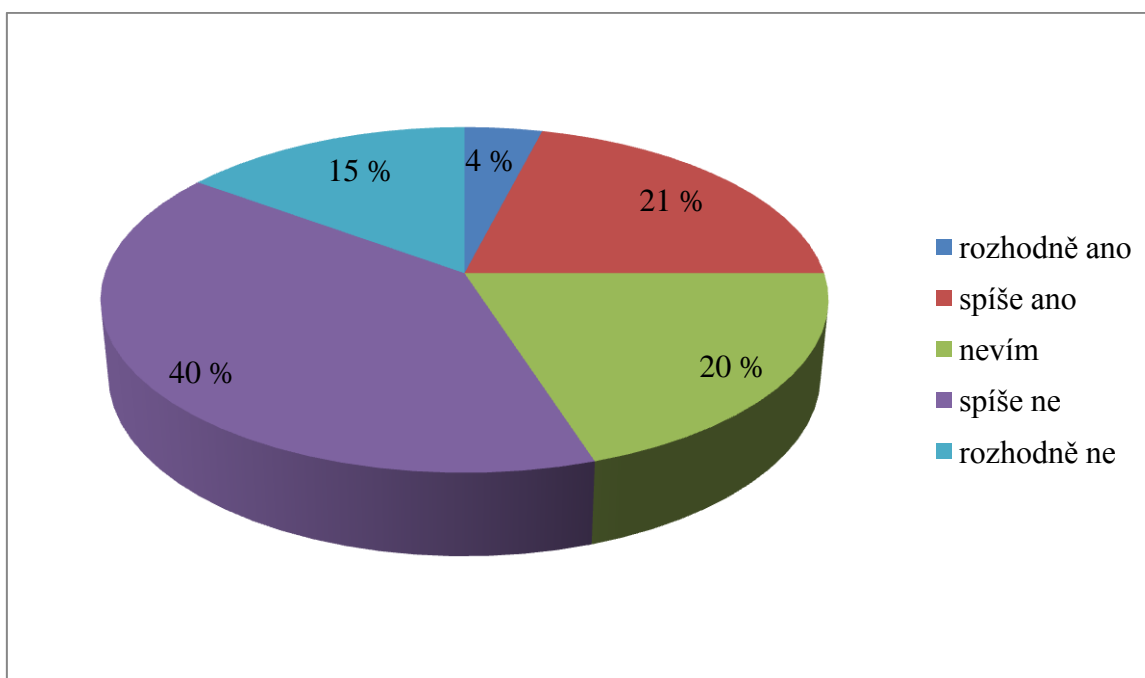
Psychicky náročná jsou metodická cvičení pouze pro **2 (2 %)** respondenty, spíše ano pro **14 (13 %)** dotazovaných, **30 (27 %)** neví, **54 (49 %)** spíše ne, **10 (9 %)** rozhodně ne.

Otázka č. 9: Jsou metodická cvičení pro Vás fyzicky náročná?

Tabulka č. 9 Fyzická náročnost metodických cvičení

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	4	4 %
Spíše ano	23	21 %
Nevím	22	20 %
Spíše ne	44	40 %
Rozhodně ne	17	15 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 9 Fyzická náročnost metodických cvičení

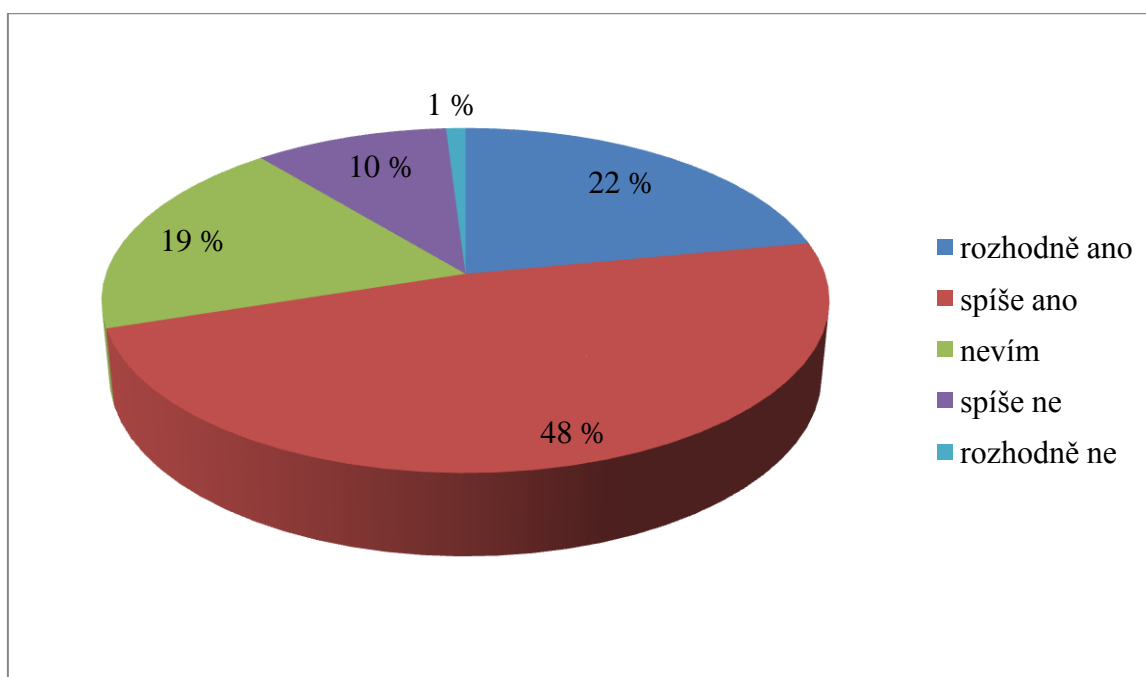
4 (4 %) dotazovaných studentů odpovědělo na otázku fyzické náročnosti metodických cvičení rozhodně ano, spíše ano odpovědělo **23 (21 %)**, neví **22 (20 %)**, spíše **17 (15 %)**.

Otázka č. 10: Pomáhají Vám metodická cvičení uvědomit si důležitost dodržování bezpečnosti práce v přednemocniční neodkladné péči?

Tabulka č. 10 Dodržování bezpečnosti práce

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	24	22 %
Spíše ano	53	48 %
Nevím	21	19 %
Spíše ne	11	10 %
Rozhodně ne	1	1 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 10 Dodržování bezpečnosti práce

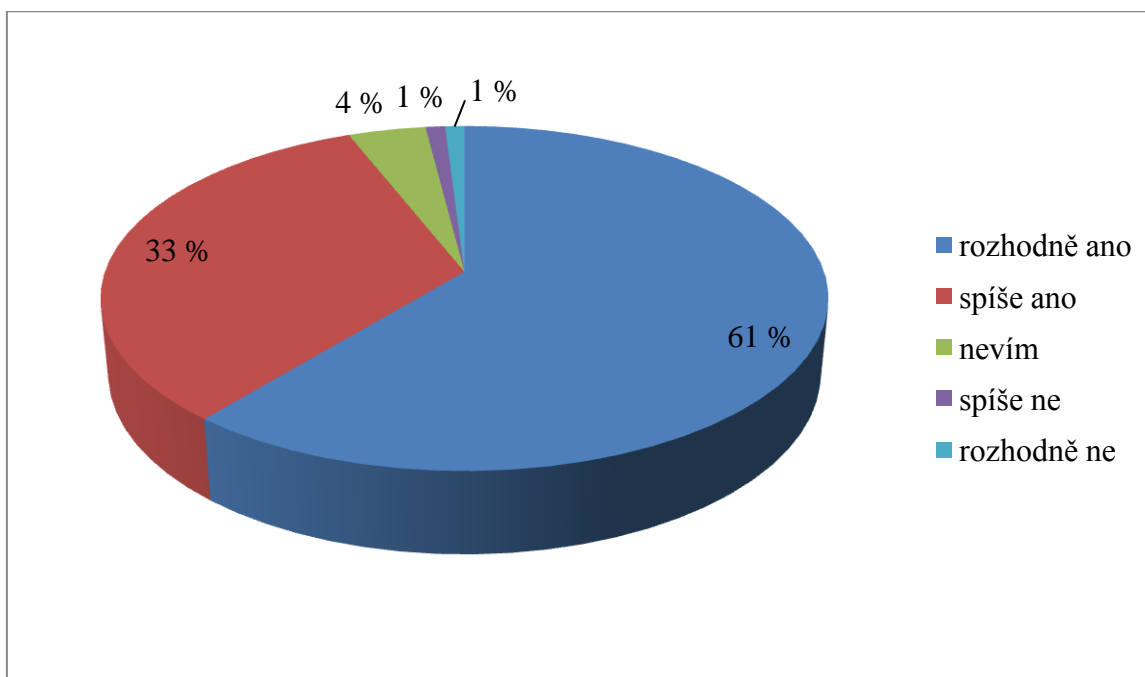
Zda metodická cvičení pomáhají uvědomit si důležitost dodržování zásad bezpečnosti práce, odpovědělo **24 (22 %)** dotazovaných rozhodně ano, **53 (48 %)** spíše ano, **21 (19 %)** neví, **11 (10 %)** spíše ne a **1 (1 %)** respondent odpověděl rozhodně ne.

Otázka č. 11: Jsou pro Vás modelové situace (případové metody) přínosem v praktických dovednostech?

Tabulka č. 11 Praktický přínos modelových situací

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	67	61 %
Spíše ano	36	33 %
Nevím	5	4 %
Spíše ne	1	1 %
Rozhodně ne	1	1 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 11 Praktický přínos modelových situací

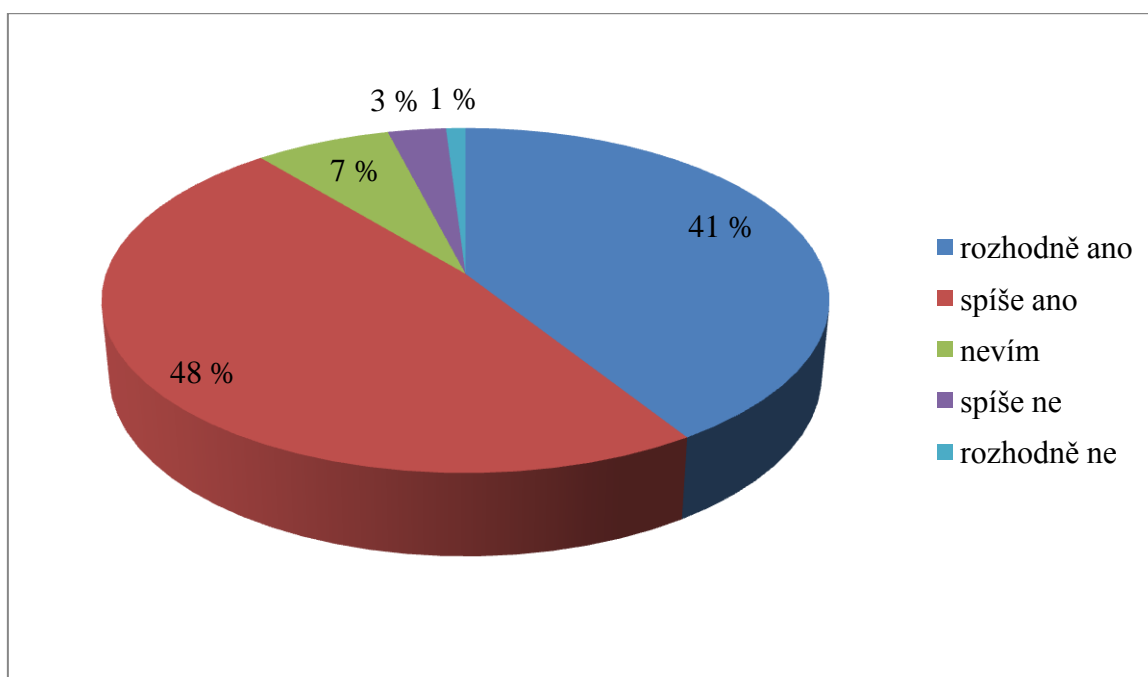
Modelové situace přinášejí **67 (61 %)** respondentům praktické dovednosti, spíše ano **36 (33 %)** dotazovaným, neví **5 (4 %)**, spíše ne odpověděl **1 (1%)** stejně tak rozhodně ne odpověděl **1 (1 %)** dotazovaný student.

Otázka č. 12: Jsou pro Vás modelové situace (případové metody) přínosem v teoretických vědomostech?

Tabulka č. 12 Teoretický přínos modelových situací

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	45	41 %
Spíše ano	53	48 %
Nevím	8	7 %
Spíše ne	3	3 %
Rozhodně ne	1	1 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 12 Teoretický přínos modelových situací

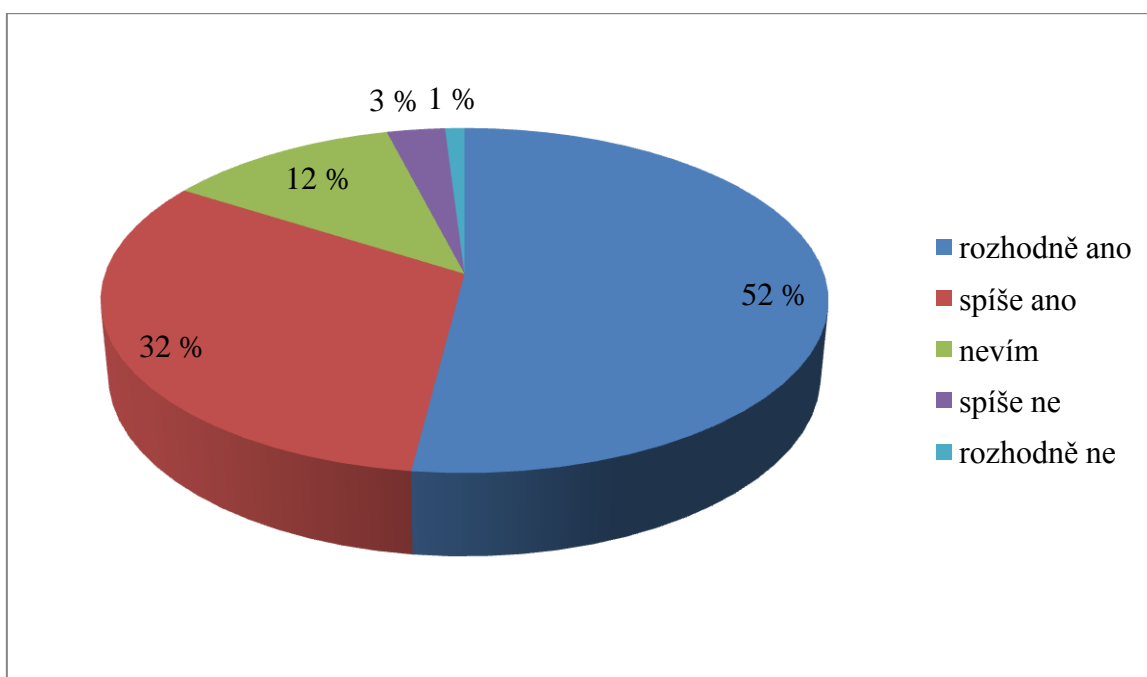
Modelové situace přinášejí **45 (41 %)** respondentům teoretické vědomosti, spíše ano **53 (48 %)** dotazovaným, neví **8 (7 %)**, spíše ne odpověděli **3 (3 %)** a rozhodně ne odpověděl **1 (1 %)** dotazovaný student.

Otázka č. 13: Jsou pro Vás důležitá kvalitní znázornění modelových situací? Např.: namaskované zranění, rekvizity, stresové faktory atd.

Tabulka č. 13 Znázornění modelových situací

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	57	52 %
Spíše ano	36	32 %
Nevím	13	12 %
Spíše ne	3	3 %
Rozhodně ne	1	1 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 13 Znázornění modelových situací

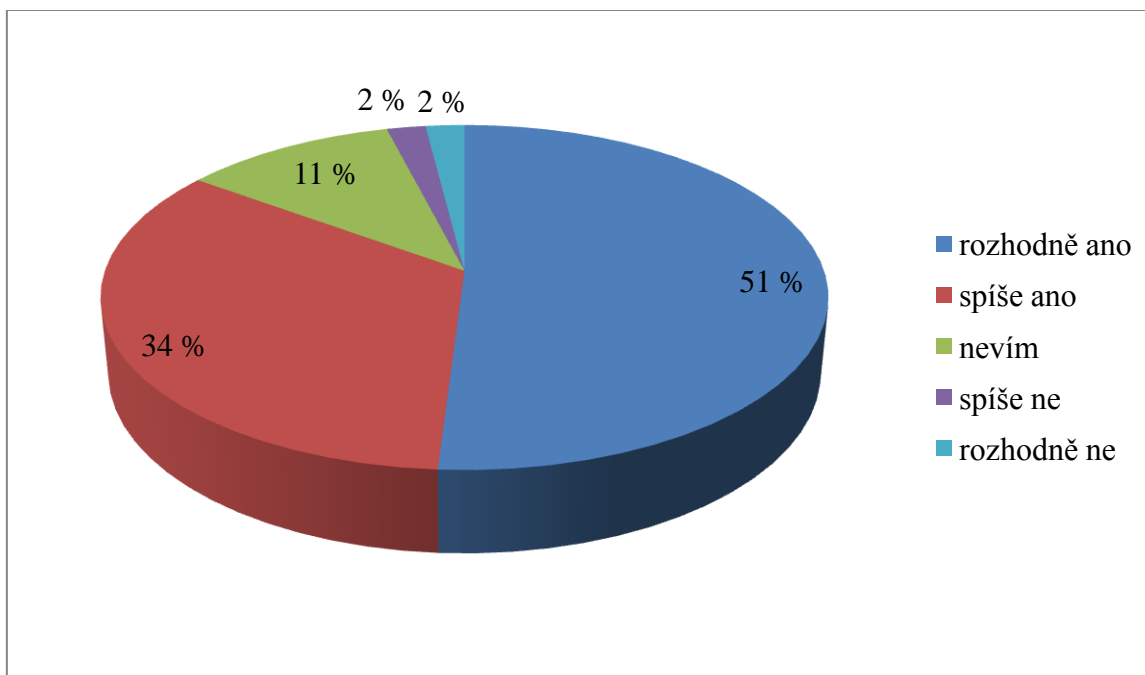
Na otázku, zda jsou důležitá kvalitní znázornění modelových situací, odpovědělo **57 (52 %)** respondentů rozhodně ano, **36 (32 %)** spíše ano, **13 (12 %)** neví, spíše ne **3 (3 %)** a rozhodně ne **1 (1 %)**.

Otázka č. 14: Motivují Vás metodická cvičení k práci zdravotnického záchranáře?

Tabulka č. 14 Motivace

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	56	51 %
Spíše ano	37	34 %
Nevím	13	11 %
Spíše ne	2	2 %
Rozhodně ne	2	2 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 14 Motivace

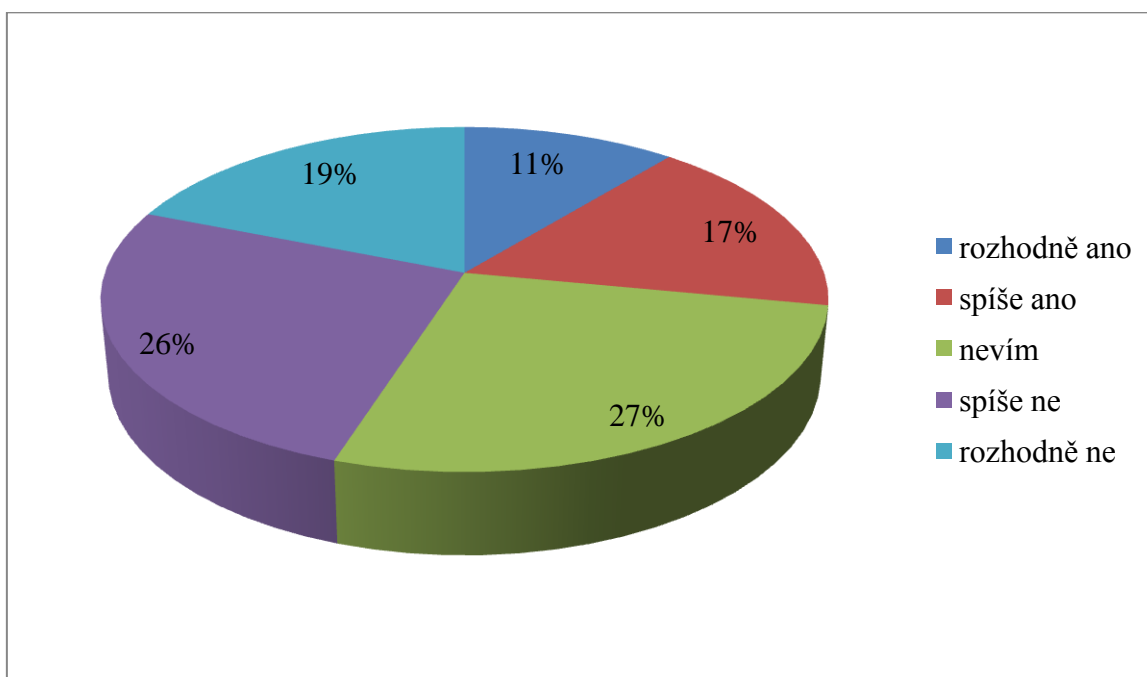
56 (51 %) dotazovaných motivují metodická cvičení k povolání zdravotnického záchranáře, **spíše ano 37 (34 %)**, **neví 13 (11 %)**, **spíše ne 2 (2 %)** a **rozhodně ne 2 (2 %)**.

Otázka č. 15: Myslíte si, že metodická cvičení patří spíše do pracovní náplně zdravotnického záchranáře, než do vzdělávacího programu na vysoké škole / vyšší odborné škole?

Tabulka č. 15 Výskyt metodických cvičení

	Absolutní četnost (n)	Relativní četnost (%)
Rozhodně ano	12	11 %
Spíše ano	18	17 %
Nevím	30	27 %
Spíše ne	29	26 %
Rozhodně ne	21	19 %
Celkem	110	100 %

Graf č. 15 Výskyt metodických cvičení

Na otázku, zda metodická cvičení patří spíše do pracovní náplně zdravotnického záchranáře, než do vzdělávacího programu na vysoké škole / vyšší odborné škole, odpovědělo **12 (11 %)** respondentů rozhodně ano, **18 (17 %)** spíše ano, **30 (27 %)** nevím, spíše ne **29 (26 %)** a rozhodně ne **21 (19 %)**.

DISKUZE

Výzkumná část mé bakalářské práce obsahuje zpracování výsledků z dotazníkového šetření, prováděného u studentů oboru zdravotnický záchranář. Dotazníky byly rozdány studentům dvou vysokých škol a dvou vyšších odborných škol. Jednalo se o studenty oboru zdravotnický záchranář na Katedře záchranářství a technických oborů Fakulty zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni. Dále dotazníky vyplnili studenti Fakulty biomedicínského inženýrství na Českém vysokém učení technickém v Praze, studenti Soukromé vyšší odborné školy zdravotnické MEDEA, s.r.o. a studenti Vyšší odborné školy zdravotnické v Plzni. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 110 studentů. Návratnost dotazníků byla 100 %. To bylo způsobeno rozdělením stejného počtu dotazníků, jaký byl počet přítomných studentů v době dotazníkového šetření.

Po zpracování dotazníků je patrné, že zájem o metodická cvičení je veliký. Dokládá to otázka, která zjišťovala, zda studenti přikládají metodickým cvičením důležitost. 60 % dotazovaných odpovědělo rozhodně ano a 35 % studentů odpovědělo spíše ano. Význam metodických cvičení k posílení teoretických vědomostí a praktických dovedností potvrzuje v prvním případě 54 % rozhodně ano a 36 % spíše ano. Praktické dovednosti jsou podle studentů ještě častější v přínosu metodických cvičeních - 66 % odpovědělo rozhodně ano a 24 % spíše ano. Můžeme konstatovat, že jeden z důvodů pořádání metodických cvičení je pozitivní přínos pro studenty v oblasti praktických dovedností. Studenti si tak mohou zkusit odborné úkony, prověřit svou schopnost komunikace, zažít různé psychicky i fyzicky náročné situace a také poznat své organizační a týmové schopnosti nanečisto. Výsledky dotazníkového šetření také dokládají, že motivace studentů k práci zdravotnického záchranáře je posilována pomocí metodických cvičení - 51 % respondentů odpovědělo rozhodně ano a 34 % spíše ano. Z mého pohledu velice důležitým úkolem metodických cvičení je seznamovat studenty s kompetencemi zdravotnického záchranáře v praxi. Z vyhodnocení dotazníku je patrné, že 31 % studentů odpovědělo rozhodně ano a 39 % spíše ano. Myslím, že tohoto pohledu na metodická cvičení je zde prostor pro zvýšení výskytu modelových situací, které vymezují kompetence zdravotnických záchranářů. Dalším cílem metodických cvičení, by podle mého názoru mělo být i posílení významu dodržování bezpečnosti práce. Na otázku, zda pomáhají metodická cvičení posilovat dodržování bezpečnosti práce, odpovědělo pouze 22 % rozhodně ano a 48 % spíše ano.

Myslím, že tato data získaná z vyhodnocení dotazníků, mohou být dobrým podkladem pro tvorbu metodických cvičení.

Dotazníkovým šetřením jsem došel k výsledkům, které potvrdily, či vyvrátily níže uvedené hypotézy.

H1: Domnívám se, že více jak 70 % studentů, má zájem o metodická cvičení.

Důvodem stanovení této hypotézy bylo zjištění zájmu studentů o metodická cvičení a tím i potvrzení či vyvrácení důležitosti metodických cvičení z pohledu studentů oboru zdravotnického záchranáře. Z výsledků dotazníku je patrné, že 104 (95 %) studentů považují metodická cvičení za důležitá a mají o ně zájem.

Hypotéza byla potvrzena.

H2: Domnívám se, že více jak 60 % studentů je motivováno pomocí metodických cvičení k práci zdravotnického záchranáře.

Motivace je důležitým prvkem ve vzdělávání studentů a proto byla tato hypotéza stanovena. 93 (85 %) dotazovaných studentů je motivováno pomocí metodických cvičení k práci zdravotnického záchranáře.

Hypotéza byla potvrzena.

H3: Domnívám se, že více jak 60 % studentů vnímá metodická cvičení jako přínos v jejich vzdělávání.

Jeden z hlavních cílů metodických cvičení studentů je považován přínos do vzdělávacího procesu studentů oboru zdravotnického záchranáře. Proto byla stanovena tato hypotéza. Výsledky dotazníkového šetření dokládají 99 (90 %) respondentů, kteří pokládají za přínos metodických cvičení upevnění teoretické vědomostí a také praktických dovedností.

Hypotéza byla potvrzena.

H4: Domnívám se, že více jak 50 % studentů je díky metodickým cvičením seznámeno s pracovní náplní zdravotnického záchranáře.

Tato hypotéza byla stanovena, aby potvrdila, nebo vyvrátila souvislost s pracovní náplní zdravotnického záchranáře, konkrétně s kompetencemi zdravotnického záchranáře a s dodržováním zásad bezpečnosti práce. Výsledky dotazníkového šetření dokládají 77 (70 %) respondentů, kteří pomocí metodických cvičení si uvědomují důležitost dodržování bezpečnosti práce. Seznámení s kompetencemi zdravotnického záchranáře považuje 77 (70 %) respondentů jako přínos metodických cvičení.

Hypotéza byla potvrzena.

ZÁVĚR

Předmětem této bakalářské práce bylo využití metodických cvičení jako způsobu motivace a také vzdělávání studentů oboru zdravotnického záchranáře. Záměrem této práce bylo v teoretické části popsat metodiku pořádání metodického cvičení s názvem Plzeňský pohár záchranářů. Protože téměř neexistuje žádná odborná literatura popisující tvorbu metodických cvičení, obsahuje teoretická část přesný popis této soutěže pro studenty, tak jak probíhala. V části výzkumné bylo záměrem zjistit, zda tyto akce mají smysl a jaký je postoj studentů k těmto cvičením. V bakalářské práci jsem se zaměřil na studenty oboru zdravotnický záchranář na vysokých i vyšších odborných školách. Otázky v dotazníku byly sestavovány tak, aby zjišťovaly pohled studentů na metodická cvičení, jaký je pro ně výstup z těchto cvičení, zda jsou pro ně psychicky či fyzicky náročná a zda jim usnadňují vzdělávací proces oboru zdravotnický záchranář a pomáhají v orientaci v tomto oboru. Jednalo se konkrétně o přiblížení praxe a aplikování teorie v modelových situacích. Téměř všichni dotazovaní (95 %) považují metodická cvičení za důležitá. Stejně tomu je i s motivací studentů, kdy 85 % dotazovaných studentů je motivováno k práci zdravotnického záchranáře právě díky účasti na různých metodických cvičeních. Z výzkumu plyne zjištění, že metodická cvičení jsou přínosná a pomáhají studentům upevnit teoretické vědomosti a znalosti včetně praktických dovedností. Dále z této práce vyplývá, že metodická cvičení jednoznačně usnadňují studentům získávání znalostí a jsou tak významným a pozitivním přínosem v průběhu celého jejich studia. Cíle, které jsem si stanovil v úvodu práce, tedy zjistit, zda metodická cvičení napomáhají ke vzdělání studentů, motivují je k práci zdravotnického záchranáře a seznamují studenty s pracovní náplní zdravotnického záchranáře, se podařilo splnit. Metodická cvičení jednoznačně pomáhají studentům ve vzdělávání i v jejich motivaci a také seznamují s pracovní náplní zdravotnického záchranáře. Dokládají to potvrzené hypotézy, které ve většině případů jsou potvrzeny více, než jaký byl původní odhad.

Výsledky této práce jsou dobrým podkladem pro organizování metodických cvičení a to nejen soutěže Plzeňský pohár záchranářů, ale i jiných cvičení. Výsledky z dotazníkového šetření dokládají zajímavá data, která je možno aplikovat v pořádání dalších ročníků Plzeňského poháru záchranářů a tak toto cvičení neustále vylepšovat.

LITERATURA A PRAMENY

- 1 Česká republika. O podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních). In: 30. 2004. Dostupné z: <http://portal.gov.cz/app/zakony/zakon.jsp?page=0&nr=96~2F2004&rpp=15#seznam>
- 2 Národní centrum ošetrovatelství a. [online]. [cit. 2013-02-22]. Dostupné z: <http://www.nconzo.cz/web/guest/statistika>
- 3 ANDRŠOVÁ, Alena. *Psychologie a komunikace pro záchranáře*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 120 s. ISBN 978-802-4741-192.
- 4 ERTLOVÁ, Františka a Josef MUCHA. *Přednemocniční neodkladná péče*. 2. přeprac. vyd. Brno: Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, 2006, 368 s. ISBN 80-701-3379-1.
- 5 Česká republika. 55. Vyhláška o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných zdravotnických pracovníků. In: 2011. 2011, 20.
- 6 Česká republika. Nařízení vlády: o oborech specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí. In: 31/2010. 2010.
- 7 Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů: O registru. *Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů: O registru* [online]. 2012 [cit. 2013-03-19]. Dostupné z: <http://www.nconzo.cz/web/guest/o-registru>
- 8 *Florence: časopis moderního ošetrovatelství*. Praha: Galén, prosinec 2012, VIII. ISSN 1801464X.

- 9 PFEFFEROVÁ, Eva, Alena PISTULKOVÁ a Stanislava REICHERTOVÁ. Nové možnosti ve výuce zdravotnických záchranářů. *Sestra*. 2013, roč. 23, 3/2013. ISSN 12100404.
- 10 *Studijní obor: Zdravotnický záchranář (5345R021)* [online]. 2013 [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: http://fzs.zcu.cz/kaz/Studijni_obory/ZDZ/
- 11 Fakulta zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni. *Florence: časopis moderního ošetrovatelství*. Praha: Galén, 2012, VIII, 12/12. ISSN 1801-464x.
- 12 HOLEČEK, Václav, Jana MIŇHOVÁ a Pavel PRUNNER. *Psychologie pro právníky*. 2. rozš. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2007, 351 s. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-807-3800-659.
- 13 KALHOUS, Zdeněk a Otto OBST. *Školní didaktika*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2009, 447 s. ISBN 978-807-3675-714.
- 14 ZORMANOVÁ, Lucie. *Výukové metody v pedagogice: tradiční a inovativní metody, transmisivní a konstruktivistické pojetí výuky, klasifikace výukových metod*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 155 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4741-000.
- 15 PODLAHOVÁ, Libuše. *Didaktika pro vysokoškolské učitele*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 154 s. Pedagogika (Grada). ISBN 978-802-4742-175.
- 16 TAJČMAN, Lukáš, Ján HIRJAK a Zdeněk SCHWARZ. *Interaktivní simulátor hromadných událostí a hromadných neštěstí* [online]. 2010 [cit. 2013-03-14]. Dostupné z: <http://www.zsa.cz/katastrofy2010/tajcman.pdf>
- 17 BULÍKOVÁ, Táňa. *Od symptomu k diagnóze v záchranné službě: kazuistiky*. Martin: Osveta, 2010, 138 s., 7 s. obr. příl. ISBN 978-808-0633-349.

SEZNAM ZKRATEK

FZS Fakulta zdravotnických studií

HZS Hasičský záchranný sbor

IZS Integrovaný záchranný systém

PDK pravá dolní končetina

RLP rychlá lékařská pomoc

RZP rychlá zdravotnická pomoc

ZČU Západočeská univerzita v Plzni

ZZS zdravotnická záchranná služba

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1 Pohlaví respondentů

Tabulka č. 2 Typ školy

Tabulka č. 3 Účast na metodickém cvičení

Tabulka č. 4 Důležitost metodických cvičení

Tabulka č. 5 Teoretické vědomosti

Tabulka č. 6 Praktické dovednosti

Tabulka č. 7 Kompetence zdravotnického záchranáře

Tabulka č. 8 Psychická náročnost metodických cvičení

Tabulka č. 9 Fyzická náročnost metodických cvičení

Tabulka č. 10 Dodržování bezpečnosti práce

Tabulka č. 11 Praktický přínos modelových situací

Tabulka č. 12 Teoretický přínos modelových situací

Tabulka č. 13 Znázornění modelových situací

Tabulka č. 14 Motivace

Tabulka č. 15 Výskyt metodických cvičení

SEZNAM GRAFŮ

Graf č. 1 Pohlaví respondentů

Graf č. 2 Typ školy

Graf č. 3 Účast na metodickém cvičení

Graf č. 4 Důležitost metodických cvičení

Graf č. 5 Teoretické vědomosti

Graf č. 6 Praktické dovednosti

Graf č. 7 Kompetence zdravotnického záchranáře

Graf č. 8 Psychická náročnost metodických cvičení

Graf č. 9 Fyzická náročnost metodických cvičení

Graf č. 10 Dodržování bezpečnosti práce

Graf č. 11 Praktický přínos modelových situací

Graf č. 12 Teoretický přínos modelových situací

Graf č. 13 Znázornění modelových situací

Graf č. 14 Motivace

Graf č. 15 Výskyt metodických cvičení

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 Dotazník

Příloha č. 2 Simulátor mimořádných událostí

Příloha č. 3 Formuláře modelových situací Plzeňského poháru záchranářů 2012

Příloha č. 4 Putovní pohár

Příloha č. 5 Fotografie z metodického cvičení Plzeňský pohár záchranářů

PŘÍLOHY

Příloha č. 1 Dotazník

Dotazník

Vážená studentko, vážený studente,
jmenuji se Ondřej Brzoň a jsem studentem 3. ročníku oboru Zdravotnický záchranář na Fakultě zdravotnických studií Západočeské univerzity v Plzni.

Obracím se na Vás s prosbou o vyplnění následujícího dotazníku. Dotazník je anonymní, slouží jako zdroj informací pro výzkumnou část mé bakalářské práce s názvem *Motivace a vzdělávání studentů u studijního oboru zdravotnický záchranář s pomocí metodických cvičení.*

Děkuji Vám za pečlivé vyplnění, ochotu a čas, který jste dotazníku věnovali.

Ondřej Brzoň

Vámi vybranou odpověď označte křížkem do čtverečku.

1. Vaše pohlaví ...

¹muž

²žena

2. Jaký typ školy studujete?

¹vysoká škola

²vyšší odborná škola

3. Zúčastnil(a) jste se metodického cvičení (cvičení, soutěž apod.)?

¹ano

²ne

4. Přikládáte důležitost metodickým cvičením během Vašeho studia?

¹rozhodně ano

²spíše ano

³nevím

⁴spíše ne

⁵rozhodně ne

5. Pomáhají Vám metodická cvičení upevnit teoretické vědomosti?

¹rozhodně ano

²spíše ano

³nevím

⁴spíše ne

⁵rozhodně ne

6. Pomáhají Vám metodická cvičení upevnit praktické dovednosti?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

7. Pomáhají Vám metodická cvičení se seznámit s kompetencemi zdravotnického záchranáře?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

8. Jsou metodická cvičení pro Vás psychicky náročná?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

9. Jsou metodická cvičení pro Vás fyzicky náročná?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

10. Pomáhají Vám metodická cvičení uvědomit si důležitost dodržování bezpečnosti práce v přednemocniční neodkladné péči?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

11. Jsou pro Vás modelové situace (případové metody) přínosem v praktických dovednostech?

¹ rozhodně ano

² spíše ano

³ nevím

⁴ spíše ne

⁵ rozhodně ne

12. Jsou pro Vás modelové situace (případové metody) přínosem v teoretických vědomostech?

- ¹ rozhodně ano
- ² spíše ano
- ³ nevím
- ⁴ spíše ne
- ⁵ rozhodně ne

13. Jsou pro Vás důležitá kvalitní znázornění modelových situací? Např.: namaskované zranění, rekvizity, prostředí, stresové faktory atd.

- ¹ rozhodně ano
- ² spíše ano
- ³ nevím
- ⁴ spíše ne
- ⁵ rozhodně ne

14. Motivují Vás metodická cvičení k práci zdravotnického záchranáře?

- ¹ rozhodně ano
- ² spíše ano
- ³ nevím
- ⁴ spíše ne
- ⁵ rozhodně ne

15. Myslíte si, že metodická cvičení patří spíše do pracovní náplně zdravotnického záchranáře, než do vzdělávacího programu na vysoké škole / vyšší odborné škole?

- ¹ rozhodně ano
- ² spíše ano
- ³ nevím
- ⁴ spíše ne
- ⁵ rozhodně ne

Děkuji Vám za vyplnění dotazníku.
Ondřej Brzoň (ZDZ 3 FZS ZČU)

Příloha č. 2 Simulátor mimořádných událostí

Zdroj: <http://www.zsa.cz/katastrofy2010/tajcman.pdf>

Příloha č. 3 Formuláře modelových situací Plzeňského poháru záchranářů

PLZEŇSKÝ POHÁR ZÁCHRANÁŘŮ 2012
27. – 29.4. 2012

Informace pro výjezdovou skupinu

STANOVIŠTĚ ČÍSLO 5	ČASOVÝ LIMIT 10 min	ROZHODČÍ MUDr. Jana Vidunová Ivana Zajíčková
-------------------------------------	-------------------------------	---

STANOVIŠTĚ CYKLISTA

VÝZVA OD ZDRAVOTNICKÉHO OPERAČNÍHO STŘEDISKA Volající kontaktoval tísňovou linku 155, že u cesty je asi 30-letý cyklista, který se nějak motá, vypadá jako opilý, volající odmítá k cyklistovi jít, odmítá ZOS spolupráci, odjíždí z místa, t.č. není žádný lékař k dispozici.
--

ÚKOL Vyšetřit a zhodnotit stav pacienta. Určit pracovní diagnózu a diferenciální diagnózu, provést vhodná léčebná opatření. V případě nutnosti hospitalizace připravit pacienta k transportu, určit směřování a další postup.

PLZEŇSKÝ POHÁR ZÁCHRANÁŘŮ 2012
27. – 29.4. 2012

STANOVIŠTĚ ČÍSLO 5	POSTIŽENÝ ČÍSLO 5/1	ČASOVÝ LIMIT 10 min	ROZHODČÍ MUDr. Jana Vidunová Ivana Zajíčková
-------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------	---

STANOVIŠTĚ

CYKLISTA

ÚKOL

Terapie - je-li včas odhalena příčina, a je zahájena léčba, stav pacienta se zlepšuje.
1) jako první musí záchranář kontaktovat operační středisko a vyžádat příjezd lékaře.
2) odhalí-li během anamnézy, že cyklistu štípala vosa, odhalí anafylaktickou reakci a zahájí včas terapii (do 5 minut), stav pacienta se výrazně zlepší.
- nutné kroky - poloha pacienta, okamžité zajištění i.v. vstupu, zahájení přetlakové infúze, podání kyslíku polomaskou, podání Adrenalinu i.m., Dithiadenu a kortikoidů (konzultace lékaře)
- nezjistí-li anamnézu, stav pacienta se zhoršuje bez terapie, hypotenze se prohlubuje, stav dospěje do zástavy
3) určit směrování pacienta – pracoviště interní JIP či ARO

POPIS SITUACE

Výzva - volající kontaktoval 155, že u cesty je asi 30-letý cyklista, který se nějak motá, vypadá jako opilý, volající odmítá k cyklistovi jít, odmítá ZOS spolupráci, odjíždí z místa, t.č. není žádný lékař k dispozici.
Situace na místě - asi 30 letý muž, oblečený v cyklistickém dresu, leží na boku u kraje cesty, vedle leží kolo, které je neponičené.
Prvotní vyšetření - pacient spont. dýchá, dušný, tachypnoe 30/min, bledý, opocný, má poruchu vědomí, přechodně odpovídá zmateně, na některé dotazy odpoví částečně přiléhavě (pouze během prvních 3 minut)
- TK 75/50 mmHg, TF 130/min, saturační čidlo nesnímá, na EKG sinusová tachykardie 130/min
glykémie 6,0 mmol/l
- u ucha zarudnutí o průměru 5 cm (u ucha na kterém leží)

SPRÁVNÝ POSTUP

1) anamnéza, bude-li pacient dotazován na alergickou anamnézu, musí uvést vosí štípnutí
2) vyšetření základních životních funkcí (stav vědomí, průchodnost dýchacích cest, dechová frekvence, krevní tlak, pulsová frekvence, saturace krve kyslíkem, zjištění možného trauma)
4) pracovní diagnóza – anafylaktická reakce/ není-li stanovena správně, vyšetření glykémie, podrobnější neurologické vyšetření
3) zajištění PŽK, podání kyslíku polomaskou min 6 l/min
5) připojení EKG
6) medikace: Adrenalin 0,5 mg i.m. okamžitě po zjištění dg. (taška, batoh na kole)
7) podání krystaloidních roztoků
8) konzultace s lékařem Dithiaden, kortikoidy (Solu-Medrol, Dexamed), nebyl-li podán adrenalin, konzultace i adrenalinu
9) určení směrování s informováním ZOS

HODNOTÍČÍ TABULKA
5 - Cyklista

číslo:

Hodnocené kroky výjezdové skupiny								získané body	max. bodů
1	Prvotní vyšetření (A,B,C,D,E)	stav vědomí, zornice, barva spojivek průchodnost DC, frekvence dechová, SpO2	tlak krve, puls, kapilární plnění, ekg	glykémie, zevrubná zevní prohlídka	opakování vyšetření TK			220	
		70	60	30	60				
2	Anamnéza	osobní anamnéza	farmakologická a alergická anamnéza	anamnéza nynějšího onemocnění				130	
		40	40	70					
3	Pracovní diagnóza	šokový stav	anafylaktický šok	alergická reakce na vosí štípnutí				100	
		40	30	30					
4	Terapie	zahájí včas terapii (do 5 minut), okamžitá informace ZZS	okamžitě O2, zajištění i.v., adrenalin i.m., podání krystaloidů	konzultace lékaře	Dithiaden, kortikidy po konzultaci, orientačně dávky, adrenalin 0,5mg	poloha vleže, zpočátku možná autotransfúzní poloha		480	
		100	150	80	70	40			
5	Další postup / Záznam o výjezdu	kompletní záznam o výjezdu	směřování interní JIP, ARO	dodržování pravidel bezpečnosti práce				170	
		70	50	50					
6	Hodnocení figuranta	subjektivní hodnocení figuranta						100	
		100							
Celkem bodů									1200

Podpis rozhodčího: _____

Zdroj: archiv autora

Příloha č. 4 Putovní pohár

Zdroj: <http://www.klarazdesign.com/projects/others/plzensky-pohar-zachranaru>

Příloha č. 5 Fotografie z metodického cvičení Plzeňský pohár záchranářů

Zdroj: archiv autora

Zdroj: archiv autora

Zdroj: archiv autora

Zdroj: archiv autora

Zdroj: archiv autora

Zdroj: archiv autora